

בס"ד

121

ערב שבת פרשת בהעלותך
י"א סיון תשפ"ב

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

**אברהם אבינו של
בעלי התשובה**

צבי יחזקאלי נפרד ממורה
הדרך שלו שהוביל אותו מאור
הזרקורים לעולם התשובה,
הרב אורי זוהר זצ"ל

דרך כוכב מיזקב

יעקב אסוף, השותף המוזיקלי
של חנן בן ארי והבמאי של מופעי
'צמאה', יוצא מאחורי הקלעים
ומעניק ראיון אישי וכנה במיוחד

**קווים לדמותו
של המתלונן
האולטימטיבי** פויקה

**המשפיע החב"די
שהתמנה לרב שכונת
מאה שערים בתל
אביב** שיחת חברים

**חשקיעים
באמונה**
אקוים בלונדון אפארטמנטס

**השקעה מוגנת
עם תשואה משמעותית**

200,000 | השקעה למשך 3 שנים | בטוחה | נדל"ית | ערבות חברה | לנכסי ההשקעה

חייגו 072-3951096

invest.bemuna.co.il

חשבוונאות ומערכות מידע

ההרשמה
בעיצומה!

מנהל עסקים

לומדים עם הטובים ביותר במרכז האקדמי לב

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חינם לבודרי צבא ושירות לאומי
בכפוף לנהלי המרכז האקדמי לב.

- International Program: Computer Science Business Administration
- מערך מלגות רחב
- אחוז השמה גבוה
- רמת לימודים גבוהה
- ימי לימוד מרוכזים
- מבחן תיל או פסיכומטרי
- מסלול בית מדרש/מדרשה בראשות הרב יוסף צבי רימון

| www.jct.ac.il | *3239

קמפוס טל | רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול, ירושלים | 054-3939233
קמפוס לב | רח' הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים | 054-3232080

בדרך לתואר שני?

בואו ללמוד ולהתפתח בבית הספר המוביל
ללימודי תואר שני M.Ed.
מכללת אורות ישראל - קמפוס אלקנה

בראש סדרה BOPO

ייעוץ חינוכי | מקרא וספרות חכמים

מסלולים נפרדים
לגברים ונשים

3 סמסטרים
בקמפוס

תוכנית למידה
היברידית

יום לימודים
אחד בשבוע

התפתחות
אישית ומקצועית

נמשכת ההרשמה ללימודי תואר ראשון B.Ed.

03-376-376-7

חפשו ב-Google "תואר שני באורות"

הגבאי של בית הכנסת שאירח את האירוע לא ידע
איך להתמודד עם הדיאלוג - אני אתם לדבר ואני לא אתם
דיאלוג לא פשוט שקיימת מנייהו כנסים תורניים

**שיחת
חברים**

עם מיני יוספי

עת לשמוע, עת לדבר

כנסים תורניים, ועד ימינו לא נמצא לה פתרון פשוט... מצד אחד - לא לפגוע בכבודו של אף אחד, ומצד שני - היכולת של הציבור לשבת ולהקשיב היא בסופו של דבר די מוגבלת.

אותו גבאי פנה לר' שאל בער כדי לשאול בעצתו איך לנהוג, ור' שאל בער אמר לו שלא ידאג, וכשיתחיל הכינוס הוא יקח את האחריות לעניין. ואכן, עם פתיחת האירוע קם ר' שאל בער ממקומו ונטל את רשות הדיבור ואמר כך: ישנה ממה שהעגל בדברי חז"ל. מצד אחד אומרים רבותינו "יותר ממה שהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק". כלומר, המשפיע מעוניין להשפיע יותר ממה שהמקבל רוצה את ההשפעה הזאת. מצד שני אומרים חז"ל "יותר משהאיש רוצה לישא אישה, האישה רוצה להינשא". כלומר, דווקא המקבל הוא זה שיותר רוצה את ההשפעה. ר' שאל בער המשיך בדבריו ותיירץ בפשטות: "כאן באדם, וכאן בבהמה" - אצל הבהמות הפרה רוצה להניק יותר ממה שהעגל רוצה לינוק. לעומת זאת, אצל בני אדם, המקבל רוצה את ההשפעה יותר ממה שהמשפיע רוצה לתת...

רבים מהדרשנים שהיו בעלי תפיסה חדה הבינו את הרמז - רק מי שמדמה את עצמו לבהמה דחוף לו יותר לדבר, ואילו מי שהוא 'אדם' של ממש עסוק יותר בלקבל ולקלוט ולשמוע אחרים. הווארט הזה אכן הוריד את כל הדוברים המיותרים מהרשימה, והגבאי התפנה לקרוא לדוברים שבאמת היו חשובים ועקרוניים לצרכים האמיתיים של אותו כינוס תורני.

כמובן, יש מקרים שבהם נכונה האמירה "במקום שאין אנשים - השתדל להיות איש", אלא שחשוב לשים לב שלא נופלים בטעות לצד השני, שזהו מצב בו יש אנשים רבים שיכולים לתת מענה לצרכים של הציבור. במצב כזה, הנטייה להידחק ולדבר נותנת אולי מענה לבטן שמציקה לדובר עצמו, אבל לא מועילה לציבור שכלל לא צמא לשמוע את הדברים שלו. צריך לדבר ולהשפיע היכן שיש צימאון, ולא מתוך וואקום בבטן של הדובר שאותו הוא רוצה לפרוק על הקהל.

חברים יקרים, אני מאחל לי ולכם שנדע תמיד לנוע בצורה נכונה על החבל הדק הזה - לדבר לאחרים כשצריך ולהקשיב לאחרים כשצריך. אני בטוח שהיכולת הזו תביא לנו ולסביבתנו ברכה גדולה. לחיים!

שלוש חברים! ראוי להזכיר לעצמנו ולשים לב שאנחנו עדיין בימי השמחה של חג השבועות. אתם ודאי יודעים שכמו שבפסח וסוכות יש ימים של חול המועד, כך גם בחג השבועות - ששת הימים שאחריו הם 'ימי התשלומין' של החג על כל המשמעויות שבו, בבחינת חול המועד, ועדיין מופיעה בהם ההארה של החג. נראה לי שעוד אפשר לאחל 'חג שמח' או 'מתן תורה שמח' - תבחרו לכם את האיחול המתאים בעיניכם, ושנזכה להמשיך ולשמוח עם חג השבועות ועם מתן תורה לאורך כל השנה! לחיים!

מאה שערים בתל אביב

בשבת הקרובה, י"ב סיון, חל יום השנה של אחד המשפיעים החב"דיים החשובים בדור הקודם - הרב שאל דובער זיסלין, או בקיצור ר' שאל בער. אולי יפתיע אתכם לשמוע, אבל אחרי עלייתו לארץ הוא התמנה לרב של שכונת מאה שערים - בתל אביב... אחרי חיפוש בוויקיפדיה אני יכול לאשר ולומר שאכן הייתה שכונה כזאת, והיא לא רק אגדה. זאת הייתה שכונה ליד כרם התימנים עד מלחמת השחרור - שאז היא ננטשה מתושביה, ולאחר מכן האזור שינה את פניו וקיבל שמות אחרים. בכל אופן, שם הייתה גם ישיבת חב"ד בעיר, ור' שאל בער היה מהמנהלים שלה.

הוא היה יהודי פיקח מאוד, וההתוועדות שלו היו לשם דבר. הייתה לו יכולת מיוחדת לבאר עניינים מורכבים - בקבלה ובחסידות ובעבודת ה' - באופן כזה שיהיו שווים לכל נפש. בנוסף, הוא היה תמיד זמין לכל מי שביקש עצות והדרכות. ככלל, היכולת להתייעץ היא אחד מיסודות החסידות. החסידות מלמדת שלא טוב לאדם שישאר לבד עם הדילמה שלו בבטן. כבר בפתיחה של ספר התניא, האדמו"ר הזקן כותב שבספר הזה הוא נותן תשובות לכל שאלה אפשרית בעבודת ה'. והוא מוסיף ואומר, שאם יהיה מי שיקרא בספר ולא יצליח להבין בעצמו את המענה למצוקה האישית שלו, עליו ללכת להתייעץ עם זקני החסידים שבעיר.

אחר כך פונה האדמו"ר הזקן לאותם זקני החסידים ומבקש מהם להימנע מענווה פסולה, שתגרורם להם לומר: "בעצם גם אני לא יודע בדיוק למה הרבי התכוון, ואיך אני אומר לך מה לעשות עם זה...". האדמו"ר הזקן נותן לכל אחד מזקני החסידים חירות ואחריות לעזור ולפרש את דבריו, כדי לתת עצה לכל מי שמבקש מהם. גם אנחנו מוזמנים לדעת להתייעץ עם אחרים בעת הצורך, ולהיות נכונים להקשיב ולתת עצה טובה למי שזקוק לה. כדאי לזכור את דברי האדמו"ר הזקן ולהימנע מענווה פסולה כזאת, כאילו אנחנו לא יודעים שום דבר.

אדם ובהמה תושיע

בחזרה לר' שאל בער: מספרים שפעם היה כינוס מכובד בתל אביב, שהיה שייך ליהדות התורנית של אותם ימים. בתל אביב היה אז ריבוי גדול של תלמידי חכמים, אדמו"רים ורבנים, ולאותו כינוס היו מוזמנים הרבה אישים נכבדים, שחלקם ציפו להתכבד בנשיאת נאום בפני הציבור. הגבאי של בית הכנסת שאירח את האירוע לא ידע איך להתמודד עם הדילמה - למי לתת לדבר ולמי לא. זאת דילמה לא פשוטה שקיימת בניהול

גב החר

מובילים

לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171 | gavhahar1@gmail.com

להיות הכתובת הנכונה

מרכז לימוד פוע"ה - מזמין אתכם לקחת חלק בשליחות וללמוד מהניסיון ומהטובים ביותר בתחומי המשפחה, רפואה והלכה

בעולם שבו יש כל כך הרבה שאלות יש לנו אחריות לתת מענה מקצועי ומחוייב הלכתית

קורסים פרונטלים ומקוונים לגברים ולנשים עם רבנים, רבניות, רופאים ואנשי מקצוע

בלניות

פסיכותרפיה בפוריות

יועצות רפואה והלכה

הדרכה לחיי אישות

צומחים באהבה

פסיקה במראות

מדריכות כלות

נשיות בריאה

ברגע האמת

בודקות טהרה

פסיקה לרבנים בהלכה ורפואה

| הצטרפו לאלפי הבוגרים שלנו ופתחו אפיק נוסף לעשייה משמעותית |

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על-פי ההלכה

053-2402077 / 02-6517171
www.puah.org.il או חפשו בגוגל:

מכון פוע"ה

מרכז לימוד פוע"ה
אמונים אלהב ואמקצועיות

צבי יחזקאלי

אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר

צבי יחזקאלי נפרד מהרב אורי זוהר זצ"ל

בתוך כל השחור והלבן אפשר היה לראות רק דגם אחד באותו צבע של בגדים אבל מעולם אחר - בעלי תשובה. אלו שהלכו לאוח של החלוצ הראשון, אברהם אבינו של בעלי התשובה.

תורה במלוא מובן המונח הזה. ממש כך. הוא פשוט הסתגר עשרות שנים לבנות מחדש את צורתו של האדם שבו. משפחה, מידות, ענווה, לימוד תורה... רחוק רחוק מעולם הזוהר.

שם בפנים התהווה גדול דור, תלמיד חכם אמיתי שמעתה מסר לעולם מסר אחד. אפשר! אפשר ומותר לחשוב שאין עולם חד ממדי. אפשר ללכת אל השם יתברך וזו התקדמות לא נסיגה. זו התחברות ולא עזיבה. די היה לשמוע את שיעוריו ואת העצות שנתן לחינוך הילדים כדי להבין לכמה עומק של תורה ופנימיות אפשר להגיע אם רק רוצים להגיע אל האמת, אל חיי אמת בעולם הזה. השיא של הרב אורי זוהר לא היה בקולנוע, אלא בלרתום את הדמות הקודמת לדמות החדשה, את כל תהילת הפרסום לעבר מסר אחד: תורה והשם יתברך. מפעל בלתי פוסק של תודעה בקידוש השם. את זה הרב אורי זוהר הביא לעולם.

לא בשם הטיורף

בחוגי טלוויזיה תמיד אמרו: זה כואב אבל הוא אמין. על המיתוס הזה אני גדלתי, שלהיות אמין זה להיות ישראלי לוחם בצבא. אבל אם אתה מדבר על אומץ אמיתי, על צניחה חופשית, מעשה זוהר היה אומץ לשמו. לא בשם הטיורף אלא בשם האמת. הוא היה זה שהראה את הדרך למאות אלפים אחריו. כשהיה לובש את בגדי החרדים בימים הראשונים, שכניו העריכים והיהודים ביפו שאלו אותו מה פשר העניין, אולי תפקיד חדש בסרט. היו לו שתי תשובות. פעם אמר: וכובע אדום לא מוזר? מדי הצנחנים שהם גאוה עבורנו הם יותר הגיוניים? עם הבגדים האלו לקחו את סבא שלי למשרפות. בערוב ימיו אמר: הבגדים האלה לא מפריעים לי להתפלל וגם הכובע לא מפריע בשחרית, אז זה בסדר. הבגדים והמעבר הם רק האמצעי להגיע אל היעד, הסביר. אחר כך יהפוך לאדמו"ר הבלתי רשמי של בעלי התשובה. רחוק מאור הזרקורים הדתי, המנהיגות שלו

אדם עוזב את העולם, והלווייתו היא תמונת חייו. בהלוויית הרב אורי זוהר אפשר היה לראות צלמים רבים, עיתונאים ממדורי תרבות שלאורך השנים תמיד התעניינו בדמות הישנה של הרב עוד לפני שחזר בתשובה. תמיד הם היו איתו בקשר, דאגו לשאול 'נו... אתה לא מתגעגע לחיך הקודמים?'. העיתונאים חיפשו בהלוויה זכר לחייו הקודמים, לשווא.

ים של חליפות שחורות וכובעי קנייץ' ליטאיים ליוו את הארון משכונת מטסדורף החרדית להר המנוחות. בהלוויה לא היה זכר לחייו הקודמים. רק דממה מכבדת של גדול בתורה. בתוך כל השחור והלבן אפשר היה לראות רק דגם אחד באותו צבע של בגדים אבל מעולם אחר - בעלי תשובה. אלו שהלכו לאורו של החלוצ הראשון, אברהם אבינו של בעלי התשובה. זה שהאיר את הזרקורים בטלוויזיה וסיפר שם על עזיבתו. בעלי התשובה קראו לו זקן השבט, ראש החמולה.

עזיבתו של אורי זוהר דאז את עולם האמנות והבידור היתה שבר שעדיין לא נרפא שם, בין חוף היום לדיזינגוף. עזיבה שעדיין קשה, גט כריתות לעולם שלם של חברים ותרבות. בעולם הקודם שלי, המעשה של אורי זוהר קיבל את הביטוי הכי טוב בשיר של חברו ומחוננו, ענק של שירה עם קול נדיר, אריק איינשטיין. שני חברים שהובילו את התרבות החילונית כמו שני אדמו"רים. אריק שראה את אשתו שלו הולכת במעבר חד עם משפחת זוהר מתל אביב החילונית אל ירושלים הדתית 'והמסוגרת', אל חיי דת ותורה, כתב לו את השיר 'הוא חזר בתשובה'. השיר הזה היה מתנגן בחיי בתור נער, שתמיד הזוהר לא לעשות צעדים כאלה. דת מפרידה בין חברים, זה היה המסר. אורי חתך לאריק, כך זה משתמע ממילות השיר. הלב, כך כתב אריק, רוצה הרבה יותר, וחוזר ואומר: הלכת לי חבר.

דורות שלמים בעולם החילוני גדלו על סרטיו של אורי זוהר שהיה קולנוען מחונן, אבל מאז שחזר בתשובה, המעשה שלו, שתואר בעולם התרבות כבריחה, רק סימל את מה שהשם יתברך לבדו יכול לעשות. כל סרטיו, ראיונותיו וכתבותיו הפכו למנוע התשובה הראשון לנגד עינינו כמעט בלי שנקלוט. בגיל ארבעים וקצת, הרב אורי זוהר המית עצמו באוהלה של

מדרשת
אוריה
אור התורה במרכז

בְּאוֹרָה
נִרְאָה
אוֹר

© סרטוטי ישראל

מכללת אוריה תורה שממשיכה איתך הלאה

תוכנית ההוראה של מדרשת אוריה בשיתוף המכללה ירושלים

ללמוד תורה גדולה ושמחה, להתמלא בתורה שמחוברת לחיים, לקבל כוחות לחיי שליחות

מסלול מהיר
לתואר שני

הסעות
ומעונות חינם

שבתות, טיולים
והתוועדויות

ליווי אישי
באווירה
משפחתית

לימוד
בחברה
משמעותית

מכללה ירושלים
איכות תורנית - אקדמית - חינוכית

מדרשת אוריה רח' הרימון 3 גבעת שמואל | שילוב תואר בחינוך B.Ed במכללה ירושלים
שלוחת אורי ירושלים | יום נשים | בנות שירות לאומי | קהילת סטודנטיות | תוכנית ערב

להרשמה מיכל: 052-7710933

התקיימה בחייו של כל בעל תשובה. הוא הביא את ההשקפה האישית שלו מתוך עולמו אל המגזר החרדי, תוך יצירת דרך מיוחדת בהסכמת גדולי ישראל. כך גם עסק בסוגיות בחינוך שרק הוא ידע על מה מדובר, כמו גם בשאר ספחים מעולמו הקודם שהיה זר לעולם החרדי.

אחד המשתתפים בהלוויה סיפר לי שנתפס בשיבה ליטאית נחשבת, בזמן שהוא רואה סרטים של קולנוענים מפורסמים. הישיבה עמדה להעיף אותו, אבל אביו של הנער שהיה מצטיין בלימודים פנה לרב אורי זוהר. הרב נסע לביתו של הרב שטיינמן וביקש ממנו להתערב בעניין באמרו לו: תנו לי לעבוד עם הנער, אל תזרקו אותו מהישיבה, אני מבטיח שהוא יתקדם. כך זכה נער בן 16 לחברותא פעמיים בשבוע עם הרב אורי זוהר. הם היו מדברים על החיים ועל אמנות הקולנוע. הרב הבין שאין כאן פריצת גדר חריגה, הנער חזר ללמוד ואת אהבת הקולנוע חלק עם הרב שהחזיר אותו אל הבמאי הגדול.

הרב אורי זוהר נהג לומר: "הפריים והשוט הכי יפים שלך, הם הרצון שלך להגיע למעשיו של הקדוש ברוך הוא,

הבמאי הכי גדול בעולם". עולמו הקודם של הרב אורי זוהר שימש לו כפלטפורמה לרתום את סוסיה לעגלת התשובה שלו ולהעלות אליה את כל מי שלא תיאר לעצמו שזה יקרה לו. אך כמו בחיים, כך ברוחניות: כשיש משהו אחד חלוץ ואמין ופורץ דרך, המעבר של אחרים אחר כך נעשה קל ולא נחשב למעבר חד. הרב זוהר עשה את זה כי כך הראו לו משמיים את דרכו. ככה זה בסרטו של הבמאי הגדול בעולם.

לאט, לאט

בחזית דרכי כבעל תשובה בעולם הטלוויזיה, פניתי אליו בשאלות שרק הוא יכול להבין. הרי רק הוא היה במקום הזה, לאור הזרקורים. לאחרים הוא לא המליץ על צעדים חדים. "לאט לאט אתה משנה את העולם שלך ושל ילדיך לעולם אמיתי. לא לעשות את זה בחיתוך", אמר לי. בפעם נוספת כשידיברנו, סיפרתי לו על הקושי של בעל תשובה לתת סנדקאות לאבא שלא שומר עדיין תורה ומצוות. "תציע לו לשמור שבת אחת", הוא

צילום: ידידיה מאיר

עולמו הקודם של הרב אורי זוהר שימש לו כפלטפורמה לרתום את סוסיה לעגלת התשובה שלו ולהעלות אליה את כל מי שלא תיאר לעצמו שזה יקרה לו.

אמר. בהולדת בני הראשון סיפרתי לאבי על השאלה הזו. אבא שלי כדרכו פישט את העניינים ואמר: "תציע לשני רבנים את הסנדקאות במקומי, לרב אורי זוהר ולרב עובדיה. אלה גדולי הדור שלי", אמר לי אבא. הלכנו לרב אורי זוהר שווידיא את ההחלטה ובא בשמחה להיות הסנדק של בני הראשון נהוראי. שם כברית ראו את הדור הראשון לבעלי התשובה עם הדור השלישי צועדים בדרך חדשה-ישנה בעולם משתנה שלא כל כך משנה את המהות, תורה ומצוות בדרך השם.

בהלוויה צעדנו אני ובני לאט ובשקט. מדי פעם הוא שאל: "אבא, למה העיתונאים שואלים שאלות על הרב שלא קשורות לתורה?", "כשתגדל תבין", אמרתי. "זה לא ממש חשוב".

לא סיפרתי לנהוראי שדווקא ביומו האחרון מעלה שוב התקשורת את סרטיו ופועלו בעולם הסרטים, כאילו לא היו לו 43 שנות תשובה וצדיקות שאין דומה להן בעולמנו. הרב תמיד אמר שאם היה לו כסף, היה קונה את כל הסרטים ופשוט מעלים אותם, סיפר חבר. ביומו האחרון היה קרב באוויר את מי זוכרים היום. אבל באמת, גם אלו שבאו להלוויה וגם אלו שאומרים שהם זוכרים רק את החלק הראשון, הבינו באותו היום שהכל אחד. אורי עבר בין עולמות ובעצם חיבר בין עולמות. כשאמר על קברו של חברו אריק איינשטיין, "אריק אתה היית צדיק", הושלם החיבור. המעבר היה רק לעיני הטלוויזיה. באמת הכל אחד וכל הצעדים שלו ושלנו הם לכיוון אחד.

אורי זוהר היה הרב של כולם, ובעצם של כל מי שהכיר אותו בלי קשר מאיזו זווית. כך אפשר להבין את מילות השיר מחדש, 'אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר'. נכון אריק ז"ל, אורי רצה הרבה יותר והלך להתחבר עם הלב העליון. וגם אתה רוצה הרבה יותר ולכן גם אתה מחפש את הלב העליון, וכמו כולנו - בלי לדעת מה אנחנו מחפשים. חיפוש הוא חיפוש באשר הוא. גם אם לא נדע, אנחנו מחפשים את הבמאי הגדול.

הלווייתו של אדם היא פניו. הלוויה שקטה ומאופקת של גדול תורה וצדיק, עניו, ישר ותם. הכותרת בחדשות היתה 'מת מלך הבוהמה', אבל זו כותרת לא מעודכנת. היא מלפני 43 שנים. הכותרת היא: אברה גדולה. צדיק עזב אותנו, מורה הדרך של בעלי התשובה, סמל הישראליות החדשה, שנקבר כמו יהודי בן של מלך, והיה הרבי של כולם שרק החליף את צבע הבגדים. הוא לא 'הלך' לנו, אלא הלך באומץ אל תורת אביו המלך.

שנוכה כולנו ללכת לאורו, אמן.

בן דוד בא! ואתם?

כנס לימוד

התנ"ך

משתתפי שנים קודמות: **15% הנחה!**
עד כ' סיוון, 19.6

"במוצאי שביעית בן דוד בא" גאולה ראשונה, שנייה ושלישית בתנ"ך

אברכים

הרב דוד מתוקי נושאו של ספר ויקרא	הרב איתן שנדורפי מעמד הברכה והקללה
הרב מיכאל טוביאנו אדום וישמעאל באחרית הימים	הרה"ג יעקב אריאל משפט בני"ג במבט התנ"ך
הרב שמואל ישמח רצח גדליה בעשרת ימי תשובה	הרב שמואל אליהו רצח גדליה בעשרת ימי תשובה

הפסקת צהריים

הרב מוטי פרנקו יחזקאל ונבואת המקדש השלישי	הרב בנימין סופר השדה בענתות
הרב ברוך סליי חזיון הצלם בספר דניאל	הרב דני סטיסקין ערי הלויים, האמנם?

ילדים

הרבנית דינה סליי "כולם קדושים" - קרח ועדתו	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרב דוד חי הכהן המלאך ההולך לפני ישראל
הרב דוד חי הכהן המלאך ההולך לפני ישראל	הרבנית ברווריה בן שחר הדודאים נתנו ריח	הרב דוד חי הכהן המלאך ההולך לפני ישראל	הרב מיכאל טוביאנו אדום וישמעאל באחרית הימים
הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרב דוד חי הכהן המלאך ההולך לפני ישראל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל

הפסקת צהריים

הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל
הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל
הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל	הרבנית ורדית אביחי שרה, הגר וישמעאל

יום שישי | ד' אב (1.8)

"במוצאי שביעית בן דוד בא"
השיעורים בנושא הגאולה בתנ"ך

הרב חגי לונדין פרשה של הנפש - תנ"ך בדורנו	הרב יואל מנוביץ' "אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא"
הרב בנימין רוזנצוויג "לכולם בשם יקרא"	הרב יואב אוריאל הגאולה בימי השופטים
הרב יהושע ון דייק בין חטאת יחידים לחטאת הציבור	הרב חננאל אתרוג השמיטה והארץ

הפסקת צהריים

הרב אוהד תירוש גאולה תתנו לארץ	הרב יהושע שפירא מצרים ויופיה העתידי בתנ"ך
הרב שלמה דרייפוס אהבת דוד ויהונתן	הרב אליעזר קשתאל שיאה של הגאולה בספר יחזקאל

הרבנית עידית איצקוביץ' מגאולת מצרים לגאולה אחרונה	פרופ' דבורה רוזנווסר גימטריות ונוטריקון בפרוש רש"י	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו
הרב חננאל אתרוג בני יוסף וההר	הרב יואל מנוביץ' "אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא"	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו
הרב יהושע שפירא מצרים ויופיה העתידי בתנ"ך	הרבנית דניאלה ון דייק החסד במלכות דוד	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו

הפסקת צהריים

הרב אליעזר קשתאל שיאה של הגאולה בספר יחזקאל	הרב יואב אוריאל מבט אחר על מגילת איכה	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו
הרב אוהד תירוש גאולה תתנו לארץ	חיה וישליצקי "המקום אשר יבחר ה'"	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו
הרב אוהד תירוש גאולה תתנו לארץ	חיה וישליצקי "המקום אשר יבחר ה'"	הרבנית רותי שפירא שערי בתורה	הרבנית חגית אלרן מבנה נבואת יחזקאל ומשמעותו

יום שלישי | ה' אב (2.8)

להרשמה: 058-6858768

kenes-tanach.org

זוגיות לאור חג מתן תורה

כמותך.

הייתה לי מתאמנת שהיה לה חשוב מאוד לא להעיר לילדים שלה. היא רצתה שהם ילמדו בדרך שלהם, ומאוד הפריע לה שבעלה מעיר להם. היא הרגישה שכשהוא מעיר להם הוא מקטין אותם, לא מכבד אותם, לא מאפשר להם ללמוד בדרך שלהם, מנסה לשנות אותם, לא מקבל אותם. שאלתי אותה מה היא עושה כשהוא מעיר להם, והיא אמרה לי שהיא מעירה לו. שאלתי אותה מה מאפשר לה לא להעיר לילדיה, שלא מתאפשר לה מול בעלה. היא אמרה שמה שמאפשר לה לא להעיר לילדיה זו האמונה שהם נשמות שהגיעו לכאן, כל אחת עם המסע שלה כאן בעולם והדרך שהיא צריכה לעבור, לצמוח וללמוד, גם מטעויות.

היא הקשיבה לעצמה... ואמרה: אבל גם בעלי הוא נשמה כזו. וכשאני מעירה לו, אני עושה לו את מה שהוא עושה להם. היא כעסה על עצמה, אז אמרתי לה: היי, גם את נשמה שבאה לכאן לעבור את המסע שלה, כולל לטעות.

אז לקבל את השפה של בן הזוג.

יסוד שלישי: בן זוג חדש בעינינו

"בכל יום יהיו דברי התורה בעיניך כחדשים".

יש מחשבה כזו שקשר טוב זה קשר בו אנחנו קוראות את בן הזוג כמו ספר פתוח. אבל האמת היא שזה מוקש. זה הורג את הסקרנות להכיר אותו עוד ועוד. כל אדם הוא אין סופי. מתנה גדולה לזוגיות זה לרצות להכיר אותו עוד ועוד. לרצות להיות מופתעת. המחשבה שאני מכירה אותו ישר והפוך גם מקבעת אותו.

על התורה נאמר: "הפוך בה והפוך בה דכולא בה", תמיד להתחדש.

יסוד רביעי: מה עושים עם הערפל?

"ומשה ניגש אל הערפל אשר שם האלוקים".

אנחנו נבהלות מערפל, מחוסר ודאות, מקשיים שעולים בקשר, מהסתר פנים. השיבוש מבהיל אותנו. זה שפתאום דברים לא מתנהלים כסדר, בסדר שבו אנחנו חושבות שהדברים אמורים להתנהל.

יש משפט שאני אוהבת: הכל משתבש לטובה. הקב"ה נמצא בתוך הערפל. הערפל הזה מדויק. הוא לא מקרי. הוא בא להצמיח אותנו ואת הקשר הזוגי שלנו. לפעמים זו ירידה לפני עליה. התרחקות

חג מתן תורה הוא יום הנישואין בין הקב"ה לבין עם ישראל. התורה היא הכתובה. זו הזדמנות טובה לקחת מתוך החג הדרכה ויסודות לזוגיות שלנו.

יסוד ראשון: ללכת אחריו

עם ישראל אומרים "נעשה ונשמע", רות אומרת: "באשר תלכי אלך".

'ללכת אחריו' נשמע לא מתאים לעולם המודרני ולשחרור האישה. אבל לפני שעברו עלינו כל מיני דברים בוגיות, בהתחלה, כשבחרנו בו, הלכנו אחריו. בלב בוטח. במבט מעריך. למקום הזה אפשר להתחבר מחדש.

זו נקודת פתיחה לבחור בה. הנחת היסוד היא שזה בן זוגי, הוא הכי טוב בשבילי. כשזו העמדה הנפשית, יש לזה הרבה ביטויים במציאות. אפשר להרחיב בזה אבל כרגע אני מקצרת.

גם אם את מרוויחה יותר ממנו, גם אם את אישה חזקה, תשתמשי בבינה ובחכמה שלך ותמצאי את המקום שבו עיניך נשואות אליו. שבו את הנשענת. היכן את מוכנה להיות גם חלשה ונוזקת. וגם אם את לא חלשה, את מפנה מקום במרחב שמאפשר גם לו להוביל דברים.

נקודת הפתיחה שזה בן הזוג שלי, היא קריטית. נשים רבות שבאות להתאמן אצלי מטולטלות מאוד ממריבה. כשאנחנו מתבוננות לעומק, אנחנו מגלות שלא המריבה מטלטלת אותן אלא הפרשנות למריבה, שאם אנחנו שוב רבים, אולי זה לא זה. אולי הן טעו בבחירה שלהן בו. כשזו הפרשנות, אין פלא שזה מטלטל את כל המערכת.

אז לבחור בו בכל יום מחדש.

"כה אמר השם, זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולותייך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה".

יסוד שני: לנל אחד השפה שלו

כשמה עולה אל ההר לקבל תורה, הקב"ה אומר לו: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל". המפרשים מסבירים שיש כאן הבחנה בין פנייה לנשים - בית יעקב, לבין פנייה לגברים - בני ישראל. לנשים תאמר - אמירה היא לשון רכה. לגברים תגיד - מלשון גיד, שהוא קשה.

פעמים רבות אנחנו מנסות לשנות את השפה של בן הזוג שלנו. כשאני אומרת שפה, אני לא מתכוונת רק לשפה המילולית. לכל אחד מאיתנו יש שפה שהוא מביע אותה, בדיבור אבל גם בהתנהלות ובאנרגיה. בן זוגך לא צריך להיות את, ולא צריך לדבר

לפני התקרבות גדולה יותר.

לזכור את זה - זה עוזר, לעבור את זה ביחד.

יסוד חמישי: הגודל נבנה מהפרטים

אחרי תיאור מעמד הר סיני מגיע פירוט רב של ציוויים. ירידה לפרטי פרטים. המעבר נראה כל כך חד. ממעמד רוחני נשגב, להתעסקות בפרטים.

יש כאן עיקרון שנכון גם לזוגיות. הגודל נבנה מהפרטים הקטנים. גם כשאנחנו רוצות לעשות שינוי נשגב בוגיות, השינוי נעשה מצעדים קטנים. מפעולות שחוזרים עליהן שוב ושוב עד שהופכות להרגל. השינוי הגדול נבנה מפרטי הפרטים של היום יום. ממש כמו שהחיבור לבורא האין סופי הוא דרך פרטי המצוות.

מצווה מלשון צוותא.

יסוד שישי: כוח המדמה

המפרשים אומרים שבני ישראל רואים בשמים מיטה שמישה שוכב עליה ללא רוח חיים. זה כמובן כוח המדמה. הדמיון.

כמה הדמיון עובד שעות נוספות כשהבעל מאחר. אבל זו רק דוגמה, הרבה פעמים הדמיון מפריע לנו.

אנחנו מדמיינות למשל איך הזוגיות שלנו אמורה להיראות, איך בן הזוג אמור להתייחס אלינו, ונשברות מהפער בין הדמיון למציאות. זה לא רע לשאוף לשפר את הזוגיות, לחלום בגדול, בתנאי שחושבים איך לפרוט לצעדים את הגשמת החלום הזה. כמו שאמרנו קודם, ירידה לפרטים לטובת החלום הגדול.

כוח הדמיון הוא לא רע או טוב. הוא כוח היולי, כמו כל כוח. השאלה לאן מטים אותו. אם אני רק לכודה בדמיונות איך אמור להיות ומשווה כל הזמן לאיך זה כרגע ומרירה מזה, זה לא מוסיף לקשר.

לפעמים הדמיון הוא שאצל האחרות הזוגיות מושלמת וככה אני רוצה, כשבפעל אצל אף אחת לא מושלם. אין מושלם. יש להשתלם.

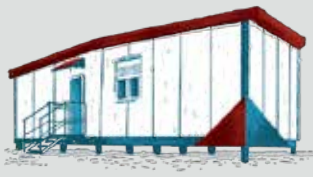
לפעמים אני משווה את הזוגיות שלי לזוגיות של מישהי אחרת, מדמיינת שמהו שיש שם באמת צריך להיות גם אצלנו, אבל לא מסתכלת בעיניים מציאותיות שאצלנו יש נתונים אחרים, ולא רואה שאצלנו יש דברים טובים שאולי אין שם.

אז לרתום את הדמיון לדמיון חיובי וליצור חיובי, אבל להיזהר מדמיון שפוגע בוגיות. שנזכה למתן תורה ומתנת הזוגיות בשמחה.

אפשר לבחור בהרצוג בגלל

קורסי חובה
באנגלית בחינם

מגורים
בכפרי סטודנטים

הסעות
בפריסה ארצית

קפה
בחינם

אבל יש סיבות טובות יותר
לבחור דווקא בהרצוג

לומדים חינוך במכללת הרצוג ונהנים מכל הפלוסים

יחס אישי וליזוי אקדמי
לכול אורך שנות התואר

תוכניות להעצמה אישית
גם בשביל הנשמה

תעודות מקצועיות במגוון תחומים
הרחבת אפשרויות תעסוקה

המשך ישיר לתואר שני
בחמש שנים בלבד

תוכניות הכשרה ייחודיות
התנסות מעשית עשירה

מלגות ייחודיות
עד 28,000 ש"ח בשנה*

תואר בהרצוג
הרבה יותר מתואר

חוגי הלימוד בתואר הראשון: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גאוגרפיה | אורחות | מתמטיקה | תושביע | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל
חוגי הלימוד בתואר השני: חינוך מיוחד | מתמטיקה | תושביע | תנ"ך | מחשבת ישראל | ניהול וארגון מערכות חינוך

לפרטים ולהרשמה חייגו: 02-9937337 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

שנה ראשונה חינם, מלגות שכ"ל ומלגות קיום* | מערך הסעות בפריסה ארצית
*ע"פ תנאי הזכאות

קחו כורסה.

תתיישוב.

תישענו קצת אחורה, ככה בפוזה.

תעשו פרצוף לא מרוצה, מאוד לא מרוצה.

זהו, אתם מוכנים.

זו פוזת הפתיחה של המתלונן האולטימטיבי.

למה לעבוד קשה? להתאמץ, להזיע. משהו לא הסתדר? יש מישהו באזור שאחראי לזה. הכיף הוא שיש רשימה די מכובדת שאפשר להיעזר בה. לתועלת הציבור היא מתפרסמת כאן באופן חלקי: הממשלה, ההורים, ראש הישיבה, צוות המורים, המנהל, החברים, אלה שלא חברים שלי, האחים. כאמור, רשימה חלקית.

עכשיו צריך לנסח משפט בסגנון: "כל הבעיות שלנו הן פלוני, אם הוא לא היה כאן / אם הוא היה מתנהג אחרת / אם הוא רק היה מבין יותר טוב את המצב, הכל היה נראה אחרת לגמרי". נקודה. את המשפט הזה כדאי להגיד למישהו בעל סמכות או השפעה שיעשה איתו משהו, או לחילופין לחברה כדי לקבל תמיכה קולקטיבית. בכל מקרה חשוב מאוד להוסיף מיד אחר כך הצעה מעשית מה לעשות עם הפלוני הזה.

אין מה להגיד, זה באמת משכנע. בורג אחד מעצבן הורס את כל מה שיכול להיות טוב, חוץ ממנו, בגדול, הכל בסדר.

פניקה

המתלוננים בע"מ

אורי צוקר, ישיבת לב חדש, שילה

שימו לב! את כל זה עושים בישיבה על הכורסה. הרי אני בסדר, שלא לומר מושלם.

חכו, עוד נחזור למושלם הזה.

הבעיה היא שלפעמים לא כולם רואים כמה אני חכם ויודע. אנשים נמוכי קומה וקטני שכל לא מבינים איזה אוצר נמצא להם ביד, כזה שיודע לזהות את הגורמים הבעייתיים ולתת עצות ייעול מה נכון לעשות איתם. יותר גרוע, לפעמים הם שואלים אותי מה אני עושה בעניין.

האמת שרק חיכיתי לזה. עד שאני קם מהכורסה אני הולך לפרק כאן למישהו את הצורה, סוף סוף אני אוכל להראות להם מה בדיוק נכון וצריך לעשות עם פלוני. אין בעיה, אל תתערבו, אבל גם אל תפריעו לי לטפל בסיפור הזה בשיטות שלי. אחרי הטיפול שלי הכל ייראה אחרת.

זו, נגיד, דרך מצוינת לקום מהכורסה ולהישאר עליה בו זמנית.

כן כן, אתה מוכן להזיז את עצמך לפעילות, אבל עדיין ברור לך שמי שבאמת צריך לזוז כאן זה השני. זו פאסיביות אקטיבית. הוד מושלמותו ירד לרגע מכיסא כבודו, יטפל בכמה מהחסרים והפגומים שמסתובבים על פני הגלובוס, ומיד יחזור לכיסא הכבוד.

ברור שלך אין מה לשנות בעצמך, ויותר ברור שלך אין חלק במציאות המאתגרת מסביב. זה כולם אשמים, לא אתה, חלילה.

מושלם כבר אמרנו?

נו, ברור שאף אחד לא מושלם, נכון, גם לנו יש מה לתקן, אבל מה זה קשור? לפלוני אין מה לתקן?

זה כנראה השלב הכי מבלבל. שימו לב, יש כאן התחלה של לקיחת אחריות (תשמרו את המושג בצד), אבל זו רק תחפושת.

תנו לי לתרגם את זה לכם בתרגום חופשי. זה שאני מכיר בחוסר המושלמות שלי נותן לי סופר לגיטימציה להגיד שפלוני חייב להשתנות. אם הייתי מהמנוונים האלה על הכורסה לא הייתה לי זכות לדבר, אבל אני לא מאלה, באופן עקרוני אני מכיר את החסרונות שלי וגם מוכן לעבוד כדי לשנות אותם, ודווקא בגלל זה יש לי את הזכות להאשים הפעם את פלוני.

מה לעשות שיהודי לא חי ככה. "בשבילי נברא העולם" הוא משפט מחייב מאוד. אל תסתכל מסביב, תסתכל פנימה. תפסיק לנסות לשנות מישהו אחר, תבדוק מה אתה יכול לשנות או לעשות.

למרבה הפלא דווקא אלו שהיו עסוקים בלי סוף בלקחת אחריות הם אלו שהפכו את העולם ושינו אותו מקצה לקצה.

שלא תתבלבלו, ה' יתברך רוצה שניקח אחריות, אבל הוא לא רוצה שנתלונן. בחוץ זה אולי נראה אותו דבר, מבפנים זה לגמרי שונה. זה ההבדל בין מי שיושב על הכורסא ומחלק הוראות, למי ששותף מלא בסיפור ולא מפסיק לחפש איפה הוא יכול להשתנות ולשנות מתוך עשייה.

בואו נרד מהכורסה.

בול בפוני

ג'קי לוי ועירן צנחני

במופע מחווה לשנות ה-70
לשירים, ההומור המחוסס
והדמויות שעשו את מה שאנחנו היום

פרימירה מארחים את: דורי בן זאב
מועדון הגריי תל אביב
אבן גבירול 30 (צוותא 3)
חמישי 16.6.22
פתיחת דלתות ב 20:00
כרטיסים: 03-6565222 | או באתר: <https://grayclub.co.il>

חפשו אותנו בפייסבוק: "בול בפוני - ג'קי לוי ועירן צנחני"

מכון משה מנחם (מסלול בעברית)

בס"ד
המכון
למשפחה
של נוה ירושלים

לימודי תעודה טיפול משפחתי וזוגי

התכנית מיועדת לבוגרי תואר שני
טיפול מתאים, ייעוץ חינוכי,
עו"ס, טיפול באומנויות וכדו'
מהמגזר החרדי והדתי.

**קהל
יעד:**

תכנית זו שנתית.
שנה"ל תשפ"ג, תתחיל
לאחר סוכות. הלימודים בשכונת
הר-נוף, ירושלים, קמפוס נווה.

**מועד
ומיקום:**

לימודים בימי חמישי, 9:00 - 16:00
בקמפוס. השתלבות בקליניקה
במכון כבר מהשנה הראשונה,
בהתאמה אישית, לכל מתמחה.

**פרטי
התכנית:**

מערך הדרכות: הדרכה פרטנית,
קבוצתית וחיה, בכל שבוע.

מכון למשפחה נוה ירושלים נוסד
לפני 23 שנה הכולל תכנית לימודים
והכשרה בטיפול זוגי ומשפחתי,
וקליניקה טיפולית, המותאמים
לציבור החרדי והדתי.

המכון מוכר ומוסמך להכשרה
ע"י האגודה הישראלית לטיפול
משפחתי וזוגי.

02-654-4600

בית יצחק 1, הר נוף

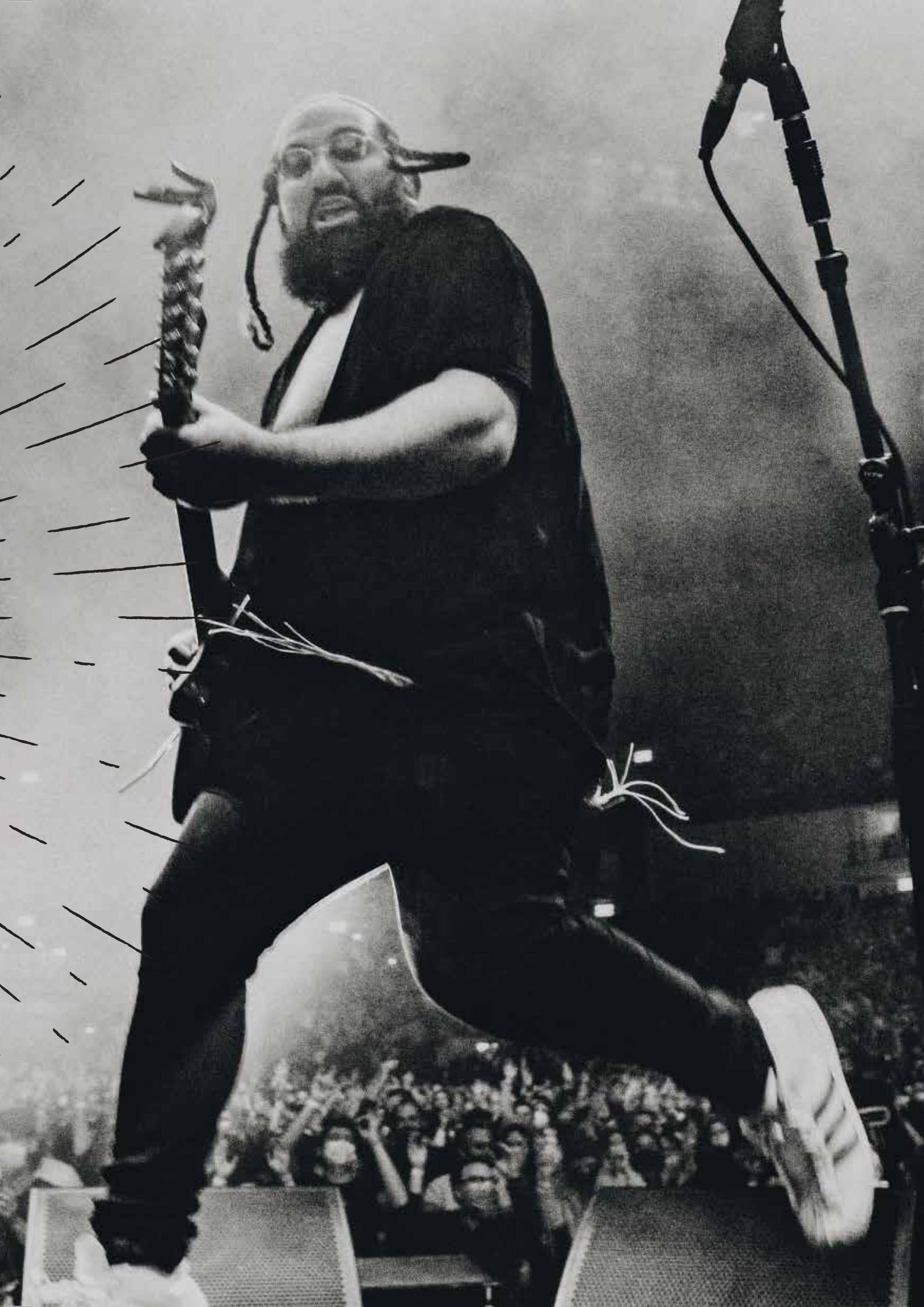

familyinstitute@nevey.org

www.nevefamilyinstitute.org/mmm

הידדים

ידו

יעקב

השותף המוזיקלי של חנן בן ארי והבמאי של מופעי 'צמאה' יוצא מאחורי הקלעים ומעניק ראיון אישי וכנה במיוחד. על הווליום החזק של עולם המוסיקה והשקט שהוא מחפש אחרי, על סעיף 'דעת תורה' הייחודי שהוא מכניס לכל חוזה ועל ברכת 'אתה חונן' שמהווה מקור בלתי נדלה ליצירתיות שלו. יעקב אסרף, הבעלים של סטודיו 'סולם יעקב', מגלה כי למרות שהוא ממלא חדשות לבקרים את קיסריה ואת זאפה – הוא ממש לא רוצה שהילדים שלו יגדלו שם. הוא בכלל מקווה להיות מובטל ולהאזין לשירת הלוויים. שיחה בעבודת השם.

אבי טאוב

יכולה לעבוד הלאה. שואלים אותי לפעמים: איך אתה עם פאות וזקן נמצא בעולם שכולו חול? אני אומר: כשאתה לא מסתכל לבנאדם בקעקוע הוא לא מסתכל בפאות שלך. אני מסתכל לנקודה פנימית של הבנאדם עצמו. אני לא שופט אף אחד, ה' שופט כל הארץ, אני בנאדם ואלו האחים שלי. לא ענייני איך הם נראים. וכמים הפנים לפנים כך לב האדם לאדם. כשאני משתדל לפגוש כל ערב בעיניים, שמרגישות את כל מה שתיארנו בלי מילים, ומחזירות את זה בחזרה - ככה נוצרת אהבה גדולה.

ואיך זה משפיע על אחרים?

הופענו בשבוע אחד כל יום בקיסריה. יש שם שביל גישה אחד ויש פקקים איומים כשאתה נכנס להופעה וגם כשאתה יוצא. מישהי שהייתה שם סיפרה לי איך בהתחלה כולם דחפו והתלוננו וכשיצאו כולם פרגנו ויצאו בסבלנות, למרות שזה דרש לעמוד בפקק במשך שתיים שלוש, באחת בלילה. כולם מחייכים לכולם. זו המטרה: להיכנס ארבעת אלפים איש ולצאת לב אחד.

צורת החיים הזו גובה מחירים, איזה מחירים אתה מוכן לשלם?

העולם כולו מעורב ומסופק. קל וחומר 'התעשייה' והעולם הקולנועי, עולם המוזיקה, העולם התקשורתי וכל מה שכולל שחקנים ודוגמנים - זו תעשייה שלמה, היא מעורבת ומסופקת יותר מהעולם הרגיל. מתחילת הדרך ידעתי שאם כל אדם חייב שיהיה לו רב - אני חייב פי כמה שיהיה לי רב. אם

יבואו לי שאלות שגדולות עלי ואנסה לפתור אותם לבד - אני לא אצא מזה. אפילו בחושים שלי יש סעיף תנאי שנקרא 'דעת תורה' שאומר שלמרות כל החוזה שחתמתי עכשיו, אם הרב יקבל החלטה שהדבר הזה לא נכון - הוא הסמכות המקצועית שלי והוא קובע מעלי.

בשיר 'מה אתה רוצה ממני?' של חנן בן ארי, יש סולו שאני לא יודע מה אני הולך לנגן, כי זה אלתור. אני כל פעם אומר לעצמי 'השם שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך' ולוחץ על הפדאל של הדיסטורשן ומה שיוצא יוצא. לפעמים בשיר אני דומע בתפילה 'תשמור עלי מפני', ואם אני חסום מצד התפילה שלי, אז אני משתדל לחשוב על משהו אחר ולהתפלל עליו.

למשל?

למשל בערב פורים האחרון ניגנו לחברה עצומה של כמה אלפי אנשים וכשאני מגיע לסולו הזה בשיר 'מה אתה רוצה ממני?' מה? אני חושב על אסתר המלכה, שהולכת למסור את הנפש מול אחשוורוש, ובדרך אליו היא מרימה את הקפוצ'ון ושמה באוזניות את השיר 'מה אתה רוצה ממני?' ועם הסולו הזה היא הולכת. היא הולכת אל אחשוורוש בחיצוניות, אבל אל השם יתברך בפנימיות. ככה. יוצא שדווקא בכל הרגעים האלה אתה מתקרב לקדוש ברוך הוא באמצע הופעות. ואם יש רגעים שאתה מתרחק - תן לעצמך שתי סטירות ותוכיח לעצמך שאתה סוטה מהדרך.

לקחת חוט ולתפור את הקרעים בעם

באמת חשבת שזו השליחות שלך? מה בכלל הסיפור שלך?

גדלתי בבית מקסים ונהדר לזוג הורים הכי טובים שאפשר לבקש. אבא שלי הוא מגדלור של אמונה תמימה ופשוטה, ואמא שלי עם הלב הכי רחב שאפשר לדמיין. בגיל הנעורים התרחקתי מתורה ומצוות ושקעתי במוזיקה. גדלתי על ברכי הרוק הקלאסי: פינק פלויד ולד זפלינג. כשלמדתי במכינה בפדואל פגשתי את רבי נחמן ושיתיתי אותו כמו מים קרים על נפש עייפה.

ניגון ארבע נבות באירוע צמאה

את הפנים הטובות שלו אתם מן הסתם מכירים בתור הגיטריסט השמח עם הזקן והפאות שמתרוצץ מסביב לעולם עם חנן בן ארי. יעקב אטרף, מוזיקאי, יוצר ובמאי בן 38, נשוי להודיה ואב לשבעה, גר בפדואל בשומרון והבעלים של סטודיו סולם יעקב, בו הוא מביים קליפים לטובי האמנים. אני תופס את יעקב לשיחה בליל שישי, בחצות וחצי, בחזרה מעוד הופעה עם חנן.

כמעט מדי ערב אתה מופיע, זה בטח מסע מטורף מופעין אנדרנליין.

כן. לא משנה כמה זה חוזר על עצמו - אי אפשר להתרגל לזה. זה אולי נראה הפוך, אבל אני אדם שמחפש שקט. במהלך היום עצמו אני מחפש שקט בגלל שאני חשוף לכל כך הרבה רעש בלילה. בתוך הבית ובהתבודדות, או באוטו, אני מחפש רגעים קטנים של שקט - ביני לביני עצמי, לביני הקדוש ברוך הוא ולביני אשתי, בשביל לפנות על הווליום החזק של עולם ההפקה והמוזיקה. מה שכן, אני משתדל מאוד - וגם הערב זה מה שקרה - להזכיר לעצמי שאני לא שם בשביל ווליום, אלא כדי להסתכל לאנשים בעיניים. אני יכול להגיד 'הייתי בכמה גדולה מול אלפי אנשים', אבל גם להגיד 'אני יכול להסתכל לאלפי אנשים בעיניים, דרך הלב, ישר לתוך הנשמה' ונוצר מפגש שייחלתי לו כל החיים שלי. זה הכוח שמושך אותי כל הזמן: אנשים וחיבורים. אני פועל מתוך המקום הזה, זה מקום שנותן המון כוח.

איך אתה יכול להסתכל כשהתאורה עליכם והם צופים בכם בחושך, ובכלל - מדובר באלפי אנשים.

אפשר לראות את הקהל. זה פרט טכני שכדאי לדעת - יש אור קהל. אבל גם אני פיתחתי לעצמי כל מיני טכניקות.

איזה טכניקות?

אני רוצה להיות עם עם ישראל כמו שהוא. חלק מהדברים אצלי זה להרגיש ולראות שדווקא כשאני בהופעה גדולה מול אלפי אנשים - להתרכז ולמצוא בן אדם אחד, להסתכל רק עליו ולהתמקד בו. אני מוצא אחד כזה ואז משרד לו: אני מנגן עכשיו לך, לנשמה שלך, ללב שלך.

כשלמדנו בישיבה בפדואל לימדתי חברי צעירים. תלמיד אחד שאל אותי: "איך אפשר לעבוד על אהבת ישראל?" אמרתי לו: "לך שבוע שלם ותזרוק את כל התפילות שלך על חבר, נגיד על משה. רפאנו השם ונרפא - תתפלל עליו. 'השיבנו לתורתך', 'שים שלום' - הכל על משה החבר". יש כוח במיקוד, כמו להדליק פנס בחושך: זה נותן לך מסלול מאוד מסוים לאן אתה אמור להגיע ככה. בהופעות אני מנסה להתמקד על בנאדם ולהסתכל לו בעיניים וממש לשרד לו - 'אני עכשיו מנגן אליך'.

נראה לך שמישהו מרגיש את זה חוץ ממך?

לפני כמה חודשים מישהו עוצר אותי בתחנת דלק ומחבק אותי. הוא אומר: "הייתי בכמה הופעות שלך והרגשתי כאילו אתה מנגן אליי". אני צחקתי משמחה, למרות שלא זכרתי אותו. שמחתי מאוד שהתחושה הזו

כנס

2

אבן ישראל

זהות יהודית בעדן הפוסטמודרני

ד'-ה' בתמוז (3-4.7) בבנייני האומה

להסתכל למציאות בעיניים	לחדד את העקרונות והערכים	לגבש תשובה יהודית משמעותית	לחזור אל התלמידים שלך עם תשובות גדולות
-------------------------------------	---------------------------------------	---	---

בהשתתפות: הרב חננאל אתרוג • הרב חיים נבון • אראל סגל • ד"ר אסף מלאך • הרב חגי לונדין • הרב ליאור אנגלמן • עו"ד רוני ססובר • הרב שלמה אבינר • הרב יגאל לוינשטיין • הרב אליעזר קשתיאל ועוד

מסלול מיוחד למורים
מוכר כגמול השתלמות מספר המקומות מוגבל

מסלול מנהלים בשיתוף תנועת אפיקים
עלות למשתתף: ליום: 145 ש"ח | ליומיים: 200 ש"ח
כרטיס ליומיים ברכישה מוקדמת - 175 ש"ח

חפשו בגוגל 🔍 **כנס אבן ישראל תשפ"ב**

בואו להיות חלק מעיצוב עולם החינוך

קשה לעיכול לחלק מהאנשים. אבל אני מכוון שבכל הדברים שאני עושה תהיה מטרה אחת וחד משמעית - לקחת חוט ומחט ולתפור את עם ישראל. בשביל זה אני קם בבוקר והולך לישון בלילה. אני תופר את כל מה שאני יכול ועושה כל מה שאפשר לעשות בכישורים שלי כדי לתרום לאנשים שתופרים את הקרעים בעם ישראל.

ולשם כך משקיעים גם בתדמיתנות והלבשה. עורך דין שמגיע לבית משפט לובש חליפה, למרות שבבית הוא מעדיף טרנינג. הוא אולי יותר אמיתי בעיני עצמו בטרנינג, אבל בלי חליפה אין לו מקצוע. רב הולך עם חליפה של רב שכוללת חולצה לבנה מכובדת. ככה הוא מראה שהוא תלמיד חכם. יש סוגי לבושים לכל הבחינות. ברגע שאתה מכוון לקהל הכללי - צריך להבין שכשאתה מגיע עם דגמ"ח וסנדלי שורש - אתה לא יכול לעבור את המשוכה שבנית לעצמך. יש משהו אסתטי שצריך להיות.

אני מסתכל על הילדים שלי: באולפנות ובישיבות ובתלמודי התורה. הם דוסיים ואני מקווה שהם יגדלו להיות עובדי ה' בתמימות. אני לא רוצה שהם יבואו לזאפות ולקיסריות

כמו רבים מבני הדור ההוא התחלתי לשמוע את הדיסקים הראשונים שיצאו אז של ברסלב. זה היה יוסף קרדונר, ישראל דגן והרב רונן חזיזה - האולדסקול של הקדושה. אני מאוד אהבתי את השירים. אי אפשר שלא. אבל הייתי רגיל לשמוע דברים בהפקות מקצועיות ופתאום אתה שומע שירים עם גיטרה קלאסית וחלילית.

אמרתי לעצמי: אני הולך לשדרג את הדבר הזה. הדיסקים של סיני תור ועדי רן עשו את המהפכה אבל אני אגלגל אותה לשלב הבא. היה לי חשוב מאוד העטיפה. זה לא רק 'לבושים': ההפקה, התאורה, הבמה - כל אלה חשובים מאוד. אמרתי, אני רוצה להיות מהפכן ולקחת את זה עוד צעד אחד קדימה. חכמינו אמרו 'חכמה בגויים תאמין' - אני אביא את חו"ל לקדוש ברוך הוא. ככה יצא שמגיל 18-19 הייתי מכוונן לדבר הזה. כשהכרתי את חנן בן ארי ראינו שאנחנו מכוונים לאותו הדבר.

למה כיוונתם?

הכל מדבר

למה זה ככה?

יש בזה משהו גבוה. השפה החילונית מדברת בהכל: התאורה מדברת, האוכל מדבר, הגוף מדבר, הריקודים מדברים - הכל מדבר. בזמן שקהל עובדי השם נצרך הרבה פחות מזה - הוא יכול לעצום עיניים, לשיר ניגון ולהיכנס פנימה - עם ישראל הרחב לא שם. כשאתה צריך להיכנס לתוך הערפל אשר שם האלוקים, בלי צחוק, אתה צריך להתלבש בהתאם.

בפעם הראשונה שהייתה לנו סטייליסטית, היא לקחה אותי לסיכוב עם אשתי. אני הגעתי עם חולצה לבנה והיא התחילה לתת לי אופציות. אמרתי לה: "כל מה שתדעי אני מוכן ללבוש, אבל ארבעה דברים אני משאיר בכל מחיר: ציצית, כיפה, זקן ופאות". כשבאתי עם ביטחון - זה הפך להיות הקטע. עכשיו אני במצב שכל שהעולם שלתוכו אני מגיע הוא יותר עולם של חול, עפים עלי ועל הנראות שלי. כשנכנסים לאזורים האלה צריך להיות מאוד שלם עם עצמך ועם המון אהבה פשוטה ותמימה.

כל החיים אנחנו מדברים על אהבת ישראל אבל זה כזה פשוט: תאהב את מה שאתה רואה ואת מי שאתה רואה. ברגע שאתה כזה, זה חוזר אליך.

אנחנו נמצאים במקום שאתה חייב לייצר אמפתיה בשביל להוריד מסכות ולדבר עם בני אדם. כמו בשיר 'תותים' - רק אחרי שאתה אומר 'קשה', 'קשה', אתה יכול להגיד 'תודה', כי שרת שלושה בתים עד כמה באמת 'קשה'. במובן הזה זה שונה בתכלית השינוי מהרב קרליבך ומכל מה שהיה פה לפני. אמנם זה נשען באופן עמוק על תורות ועל הבנות שהגיעו מתוך הלימוד, אבל הן מוגששות באופן הרבה יותר ישראלי.

אחד הצדיקים אמר: כשהעטיפה יפה, אתה סקרן לראות מה שמעצמך נטפליקס בגדי עני. אתה יכול להתלבש בבגדי עני, אבל בעולם שמקרין נטפליקס באיכות של 4K אתה לא תשרוד בבגדי עני. יש כאלה שמעדיפים לאמץ את האמרה: כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל. אני מסכים עם זה למי שחי חיי תורה ומסוגל לחיות ככה, לחיות בפשטות ולשמוע ניגון שמשיב את הנפש ודי בזה. אבל כשמדברים על עם ישראל הרחב והמציאות הגדולה - היצר הרע מהסוג השני חוגג באיכויות גדולות. אם אתה מכוון לשם, אתה צריך לפתח את היכולות האלה. ככה אתה מוצא את עצמך מצלם קליפ עם ישי ריבו כשהוא צף באמצע האוקיינוס. כדי שמישהו ישמע את המילים של 'סיבת הסיבות' אתה צריך לתת פייט לעולם של קליפים. אנחנו עושים את זה, וברוך השם רואים שזה מצליח.

אתה חונן לאדם רעיונות הזויים

אפרופו הקליפ הזה שבו ישי ריבו צף באמצע האוקיינוס ושר לקדוש ברוך הוא 'סיבת הסיבות' - ממש רציני לשאול אתה מביא את

הסיפור שלנו הוא לא עניין מוזיקלי. חיפשנו נתיב ללב של עם ישראל. כשאני אומר 'עם ישראל' אני מתכוון במובן הכי רחב, לא המגזרי. למגזר יש מספיק אנשים ונציגים. השארנו להם את המשימות שלהם וחיפשנו דרך להיפגש עם אנשים ולעקוף את המחיצות שבעשרות השנים האחרונות נוצרו בעם ישראל. זה היה מה שחייבר אותנו בעומק הדברים, על זה הושתת החלום. הסיפורים של הרב קרליבך, על הרצון והיכולת שלו להמיס כל חומה שחוצצת בינו לבין הבנאדם שעמד מולו - היו לנו השראה. זה בא לידי ביטוי בכל הביטויים המתוקים שהוא הרבה להשתמש בהם 'אחים ואחיות קדושים', 'אתה הכי מתוק והכי קדוש בעולם' וכו' - אנשים ראו אותו ואהבו והתקרבו. פתאום משהו היה שם מאוד משוחרר וזה מה שכיוונו אליו.

אני זוכר שגם אתם התחלתם בצד המגזרי. אני זוכר שראיתי ראיון של חנן לפני 10 שנים שבו הוא מתאר הצגה שרצה בישיבות תיכוניות ואולפנות על יחסים של הורים וילדים, והנה עברו עשר שנים והכל כל כך שונה. משהו שם השתנה מן הקצה אל הקצה.

אני אדבר עלי ולא על חנן. כמו שאתה אומר - השינוי ניכר והיה

סדר בוקר

תואר ראשון בהוראה B.Ed. לבני הישיבות

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע ישיבתי של 4 שנים לפחות.
התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

עם שתי התמחויות:

תושב"ע ולימודים כלליים (חטיבות מקצועות היהדות: תנ"ך ותושב"ע)

הלימודים מתקיימים
בימי שישי בקמפוס ירושלים

שכר לימוד
מופחת

תוכנית במשך
שלוש שנים

לימוד
בחברה

הכרה אקדמית
בלימוד הישיבתי

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915341 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

מקבל מתנות גדולות מהקדוש ברוך הוא וזה גורם לי אושר מטורף.

יש ציפייה לאישור מהעולם החילוני?

אני חושב באמת ובכנות שלא כל מוזיקאי אמור לעמוד בקיסריה. לא כל מפיץ צריך להפיק בעולם הגדול. אנחנו צריכים שתהיה גאווה גדולה בעולם התורני מתוך הבנה שיש כאן כבוד לקדוש ברוך הוא.

לא מזמן בא אלי אברך מאחת הישיבות הגבוהות. הוא מספר לי שהוא מאוד מצליח לעשות הפצות באוניברסיטה והוא רוצה להתחקות אחרי המסלול שלנו. אמרתי לו: אתה איש לימוד ולא שטח, אתה לא תשרוד. אני לא חושב שאתה תעמוד במשבצת שלי ויהיה לך טוב. הוא פתח לי משנה ברורה והוכיח לי מקל וחומר מסוגיה בהלכות שבת שזה פיקוח נפש לדעתו. שאלתי אותו: היית בהופעות? הוא אמר לי: לא, אבל ראיתי ביוטיוב. אמרתי לו: בחצי שנה הקרובה לך להופעות בעולם חילוני, תגיד לי אם אתה שורד את זה. הוא אמר: מה הבעיה? אמרתי לו: אתה הופעת וניגנת בחתונה. לא הופעת בזאפה וראית בנאדם אוכל כריך טרף ואתה אומר לעצמך: אם לא הייתי פה - הוא לא היה אוכל את זה עכשיו. אתה יודע מה עובר במוח של דוס שנמצא במקום כזה? כשאתה הי'דעת יחיד' האמיתי שאפשר לסמוך עליה? הוא חזר אחרי שתי הופעות כאילו כפאו שד. אמרתי לו: מעולה, אתה לא אמור לדרוך

שם. אנחנו צריכים להיות גאים גדולים מאוד במה שבנינו.

אני מסתכל על הילדים שלי: באולפנות ובישיבות ובתלמודי התורה. הם דוסיים ואני מקווה שהם יגדלו להיות עובדי ה' בתמימות. אני לא רוצה שהם יבואו לזאפות ולקיסריות. החלום שלי שנהיה מובטלים ונשמע את הלוויים בבית המקדש וכולם יפתחו את הלב ולא נצטרך לכל זה, אבל בינתיים, עד אז - זו עבודת השם שלי. להיות עם כלל עם ישראל. זה מזכיר לי סיפור: חמש שנים הייתי אחראי צוות בזולה של חצרוני שקולטת נערי רחוב בירושלים. היינו הולכים אל הרב מרדכי אליהו והוא היה מתפלל איתנו שהזולה תיסגר. שלא נצטרך להיות ברחובות ולהציל נפשות. שנהיה מובטלים מהשליחות הזאת. במובן הזה אני מתפלל שלא תהיה מוזיקה 'ישראלית' וכולנו נשיר עם הלוויים בבית המקדש. אבל עד אז אנחנו בשטח, מישהו צריך להיות בשטח. אם לא הייתי נולד בנתניה ולא הייתי עובר מה שהייתי עובר ואשתי לא הייתה אשתי, הייתי מוצא את עצמי במקום אחר.

לצלם או לעצום עיניים

בוא נדבר על אירועי 'צמאה'. אני הייתי שם כשזה היה מבחן בתורת חב"ד לבני הישיבות וזה הפך להיות האינדינגב של הקדושה.

יחד עם הרב משה שילת היזם והמנהל הכללי, ונאור כרמי המעבד המוזיקלי הגאון, עשינו כאן מהפכה בלתי נתפסת. כולם הולכים

עם ישי ריבו, במהלך צילומי הקליפ 'סיבת הסיבות' אותו ביים

נכה אתה מוצא את עצמך מצלם קליפ עם ישי ריבו כשהוא צף באמצע האוקיינוס. כדי שמישהו ישמע את המילים של 'סיבת הסיבות' אתה צריך לתת פייט לעולם של קליפים.

הרעיונות ההזויים האלה?

פשוט מאוד: מברכת 'אתה חונן לאדם דעת'.

מה הפשט?

היו הרבה שנים שהייתי מתעכב על 'סלח לנו איבנו כי חטאנו'. אפשר לבכות באמצע שמונה עשרה אם זה תופס את הבנאדם בתקופה של נפילות. זו תפילה ממורקרת. אבל בשנים האחרונות אני תקוע על 'אתה חונן לאדם דעת' וזו תפילת התפילות בעבורי. למה?

באים אלי בציפייה שאני אפתור את הסיטואציה ואתן פתרון מבריק, שאכתוב עיבוד, שאביים קליפ, שנגרום לנס לקרות. אני לא יכול לעזור - אני לא כלום. כשאני אומר את זה אני לא מצטנע: אני לא מוריד לעצמי ולא מוסיף. אני בסך הכל ברייה ביצירה של הקדוש ברוך, ורק הוא חונן לאדם את הדעת. אני מזכיר את זה לעצמי כל הזמן.

הצלחה, בדידות ואמונה

אתה לא סומך על הכישרון והניסיון שלך?

יש מורכבות גדולה מאוד בהצלחה בחיים. כמובן שיש מורכבות גם בכישלון ואי הצלחה, אבל בהצלחה זה בא עם פיק גדול מאוד של גאווה ואגו ועם חיק של ניסיונות. זה בא עם בדידות, אתה מרגיש שכל האנשים סביבך מחפשים אינטרס והם רוצים להגיע דרכך למשהו. וזה מגיע עם התסכול המתמשך בניסיון לשבור את השיאים של עצמך. הוצאת שיר מדהים - אחרי שלושה חודשים אתה צריך להביא שיר שיעבור אותו. נגיד שהצלחת עכשיו, אתה צריך לשבור את השיא של השיא עכשיו. זה יישמע מוזר ומשונה שאני אומר את זה, אבל לפעמים אני מרגיש שאין לי לאן לטפס וזה מתסכל. אחרי כמה פעמים שאתה מצליח לעבור את הנקודה הכי גבוהה שחשבת שתגיע אליה - באים המורכבות והקושי של ההצלחה.

וכאן התפילה שלי 'אתה חונן לאדם דעת', 'חננו ועננו כי אין בנו מעשים' - אם אתה לא תביא לי את הדעת, מאיפה

יבוא לי רעיון? אנשים באים אלי ומבקשים: תבריק לי את הקליפ. תעשה לי את ההפקה - איך אני יכול לעזור להם? כל רעיון טוב שראית - הגיע אחרי תפילה של 'אתה חונן לאדם דעת', כי בלי זה יעקב אסרף הוא ברייה פשוטה עם שכל נמוך. אני מבקש מהשם 'ראוי לעולם שתהיה יצירה טובה לכבודך!' ועל מה שהוא מביא אני אומר תודה. אני מרגיש שאני

לחשב ניהול מחדש

בלימודי התואר השני בניהול וארגון מערכות חינוך

יזמות וחדשנות

בואו להרחיב דעת ולרכוש כלים שיצמיחו אתכם לתפקידי מנהיגות והובלת מערכת החינוך של המחר

הלימודים מתקיימים בימי רביעי

שנת לימודים אחת בקמפוס ירושלים

החזר שכר לימוד לזכאים

טובי המרצים בתחום

חדש! ניהול גן

בואו ללמוד ולישם כיצד לנהל צוות חינוכי אל מול אתגרי השעה במערכת הגיל הרך

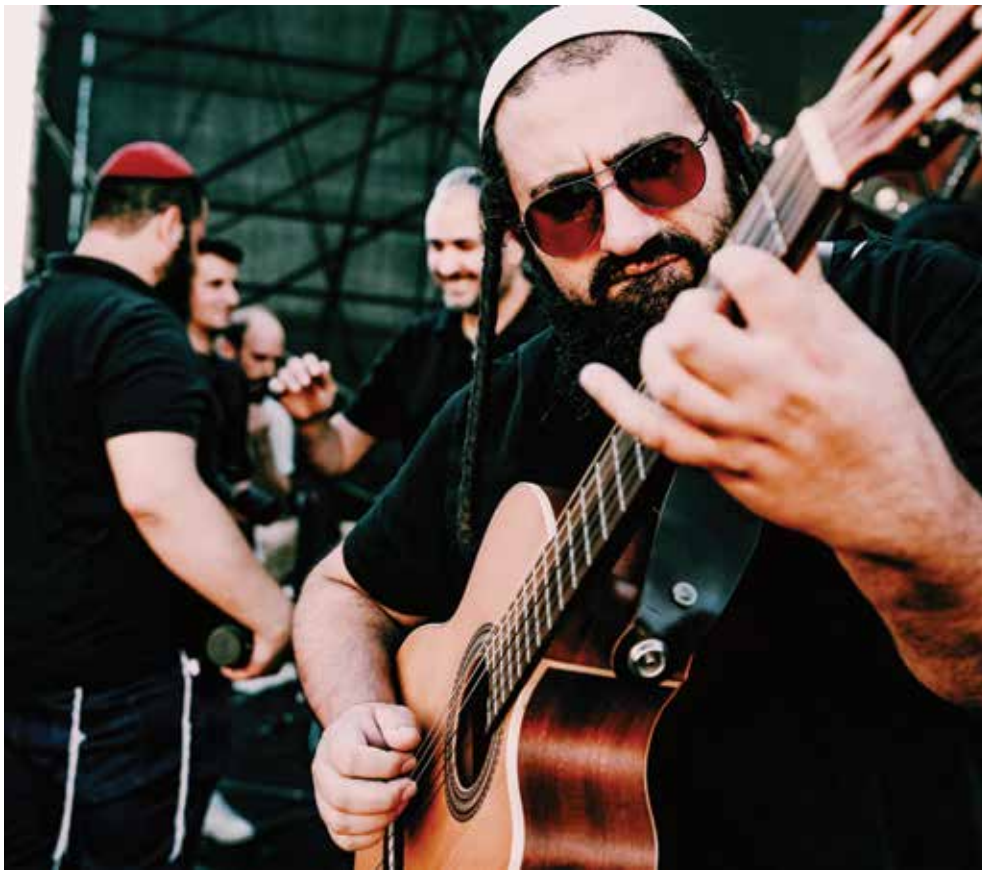
עוד בתכניות הלימוד בתואר השני:

חינוך יהודי | תורה שבעל פה - הלימודים מתקיימים בימי שלישי
 תנ"ך ופרשנות | מחשבת ישראל - הלימודים מתקיימים בימי שלישי או בימי שישי
 ניהול וארגון מערכות חינוך - הלימודים מתקיימים בימי רביעי בבוקר או בימי ראשון אחה"צ
 חינוך מיוחד בהתמחויות לקויות למידה ולקויות מורכבות - הלימודים מתקיימים בימי שני
 הוראת המתמטיקה - הלימודים מתקיימים בימי רביעי

חדש בלימודי התואר השני
שנת לימודים אחת בקמפוס*

להרשמה: 02-9937337 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*למעט בתכנית לחינוך מיוחד

אמרת לי לה: "כל מה שתורצי אני מוכן ללבוש, אבל ארבעה דברים אני משאיר בכל מחיר: ציצית, כיפה, זקן ופאות". כשבאתי עם ביטחון - זה הפך להיות הקטע.

ל'צמאה'. יש עומק עצום ואינסופי בחסידות: יש אנשים שמתחברים ללימוד של החסידות וזה עיקר העיקרים, יש שאוהבים את הדרך ויש אנשים שמתחברים לניגונים. המהפכה של הרב משה שילת שעומד מאחורי האירועים האלה היא פשוט עצומה. ברבות השנים, כשנסתכל על הגאולה בלשון עבר - נבין כמה הדבר הזה הוא מהפכני.

ומה העבודה שלך ב'צמאה'?

אני זוכה להיות הבמאי של הפרוייקט והמופעים. אתה יודע מה השאלה שלי כל שנה? מה אני אמור לעשות בניגון של 'ארבע בבות': האם לעשות דבר כל כך מדהים שיגרום לך להוציא את הפלאפון ולצלם, או משהו פנימי שיגרום לך לעצום עיניים ולהתפלל?

ומה הפתרון?

אני מנסה להגיע למציאות הרגש הספציפי הזה: שבנאדם מוציא את הטלפון לצלם ואומר 'וואו', ואז אחרי עשרים שניות הוא אומר 'עזוב אותך מכל העניין הזה, המציאות חזקה מכל סרטון' ועוצם את העיניים ונכנס פנימה. יש חשיבות גם לעיניים העצומות כי לשם אני רוצה להגיע - להסתכלות הפנימית.

איך אתה עושה את זה?

דרך מסכים ענקיים, תפאורה מפוארת וגם הגברה קיצונית. כמו בהופעות לציבור הכללי, באירועי 'צמאה' אני מנסה להעביר את הבנאדם מסע שבו הוא יכניס את הכל בצורה פנימית.

ואיך פתרת את הספק של הבימוי 'ארבע בבות'?

השנה ב'צמאה' אביתר בנאי ביצע את הניגון. הוא עמד וכל האותיות מרחפות סביבו. זו הייתה הדילמה שלי: ד' בבות זה ניגון עצום, איך תצמצם ניגון? הרי המהות של ניגון היא שאין לו מילים והוא רחב ולא מצומצם. אז מה אתה שם מסכים בניגון? השנה בימתי ככה שמרחפות אותיות ובכל

גיא לוי, סטודנט לתואר ראשון בהפרעות בתקשורת

מצאתי את המקום שלי!

תואר ראשון בהפרעות בתקשורת

המכללה האקדמית הדסה ירושלים

עבודה עם אוכלוסיות שונות מילדים ועד הגיל השלישי.

מקצוע טיפולי הכולל הכשרה מעשית באבחון, טיפול ושיקום של לקויות בתחום השפה, דיבור והשמיעה.

- ◀ רמה אקדמית גבוהה לצד דגש על יחס אישי ולמידה קלינית בקבוצות קטנות.
- ◀ בוגרי/ות החוג משתלבים בשוק העבודה מיד עם סיום לימודיהם.

- ◀ החוג להפרעות בתקשורת במכללה האקדמית הדסה הוא מהמובילים והוותיקים בישראל.
- ◀ תצפיות והתנסות מעשית במרפאות שפה, דיבור ושמיעה במכללה וכן בבתי החולים הדסה עין כרם, שערי צדק, הרצוג, בית לוינסטיין, ועוד.

*שנה ראשונה חינם לחיילים משוחררים

שכר לימוד אוניברסיטאי

50% הנחה בדמי הרישום לזמן מוגבל

*מותנה באישור משרד הביטחון - תקנות קליטת חיילים משוחררים.

הרב יאיר שחור | רב היישוב מעלה לבונה, רב משיב באגף קדושת החיים-מכון סע"ה

תהלים לרפואת חולה

בפרשת בהעלותך, בסופה, אנו מוצאים את האירוע המצער בו מרים נענשה בצרעת - "והנה מרים מצורעת כשלג" (במדבר יב, ט). משה רבנו, אחיה של מרים נחלץ מיד לעזרה וזועק: "א-ל נא רפא נא לה" (שם יג). רש"י במקום מביא מחז"ל ש"משה רבנו קיצר בתפילה כדי שלא ליתן פתחון פה למלעזים, שבשביל אחותו הוא מאריך... למדנו מכאן שיש מעלה להאריך בתפילה על החולה. ואכן רבים הפונים אלינו בשאלות, למוקד 'קדושת החיים', נוהגים במקביל להאריך באמירת פרקי תהלים לרפואת החולה.

והנה באופן מפתיע מצאנו בדברי הגמרא (שבועות טו ע"ב) שיש להימנע מכך: "ר' יהושע בן לוי אמר להו להני קראי (יושב בסתר עליון ועוד) וגאני (שכב לישון). היכי עביד הכי? והאמר אסור להתרפאות בדברי תורה?" עונה הגמרא: "להגן שאני".

מדברי הגמרא יוצא שאסור לומר תהלים על חולה אלא רק להגן על בריא שלא תבוא עליו איזו צרה. כך גם נפסק בשו"ע יו"ד קע"ט, ח'.

ההסבר להלכה זו, הוא כפי שכתב הרמב"ם (בהל' ע"ז י"א, י"ב): "שהן עושיין דברי תורה רפואת גוף ואינן אלא רפואת נפשות שנאמר ויהיו חיים לנפשך". לאור זאת, נשאלת השאלה מה מקור יש למנהג ישראל לומר תהלים על חולה?

ה'תוספות' כותב שאם מדובר בשעת סכנה מותר. אבל הסבירו הפוסקים (שו"ת אג"מ א', ק"ה) שזה דווקא אם החולה עצמו מבקש, שאז חוששים שמא יתטרף דעתו אם יראה שלא ממלאים בקשתו. אך בחולה שאינו בהכרה למשל, אין זה שייך, וחזורת השאלה על מה סמכו באמירת תהלים לחולה?

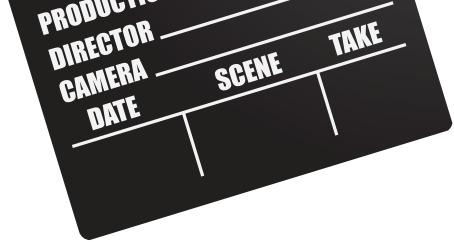
בשו"ת ציץ אליעזר (חלק י"ז ס' ל') כתב: "ונראה ליישב... דמתי נאמר דאסור להתרפאות בדברי תורה, דוקא כשאנו עושה מלבד זה פעולה נוספת לריפוי המחלה, אבל אם נוסף לזה עושה עוד דבר, אזי ליכא כבר להאיסור". לכן, אם בנוסף לאמירת תהלים נותנים לחולה תרופות לרפואתו מחלין, אזי לא נאמר האיסור להתרפא מדברי תורה.

עוד כתב שם: "מיושב בפשיטות עניין אמירת תהלים וענין אמירת היה"ר בזכות וכו', כי תהלים הוא אומר לא בדרך לחש כי אם דרך תפלה ותחנונים לשם שמים באשר כך הוא רצון ה' שירבו בתפלה לפניו בעת צרה, ובזכות זה של מילוי רצונו יתברך הוא מבקש שיועיל לו זכות זה שיתרפא פכ"פ מחלין".

עוד כתב בספר עיני ישראל מאיר עינים (שבועות טו ע"ב): "הלא אמרינן חש בראשו יעסוק בתורה, הרי דמותר להתרפאות בדברי תורה", ותיירץ שכוונת הגמרא הוא שבביל זכות התורה שעוסק בה נתרפא. ומה שאמרו שאסור להתרפאות היינו על פי דרך סגולה. ואם כן אומרים תהלים, שזכות אמירה יעלה לאותו חולה.

היוצא להלכה שיש לכוון באמירת תהלים בתור תפילה ולא כאיזה כוח סגולי מיוחד שיש לתהלים. אמירת תהלים אמורה לעורר אותנו להידיבק בהקב"ה ובזכות הדבקות הזו הקב"ה ירפא את החולה.

בשיתוף מנבי

פעם נדלקות אותיות: 'אהבה', 'יראה' וכל מיני מידות שיש בתוך האדם. התלבטתי על זה, אבל הרגשתי שאני הולך למשהו דק שבין ההסתכלות הפנימית לבין הבימוי החיצוני.

כל שנה ושנה הרבה אמנים חילונים אומרים לי: 'מה זה הטירוף הזה? מה קורה שם?' סופסוף, אחרי עשרים שנה שאני חלמתי - העולם נושא עיניים לקודש. לא ברמת הגאווה, אלא כי זה טירוף: גם פנים וגם חוץ. היו שנים שהיינו רק 'פנים'. היהודים הקדושים באירופה של פעם שברו את הגוף כי היה להם כזה 'פנים' שאין להשיג בעולם. אני מרגיש שצריך לשלב את העולמות האלה - לעשות את העטיפה יפה ואת ה'פנים' יפה.

תכיר את מקומך

טיפ חיובי אחד לסיום עבור אמנים שמחפשים את עצמם בעולם.

אחד מארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהם הוא 'המכיר את מקומו'. רצון השם - עשה את רצונך כרצונו. אני שואל את השם להתבודדות כל הזמן: ה', האם אתה רוצה שאני אעמוד פה או לא? אם אני לא אמור להיות פה - תדאג שיפטר אותי. תקרב אותי לאמת לאמיתה. לא רוצה שהיצר הרע ימכור אותי בכל מיני דברים של הצלחה. הטיפ שלי: בירור אמיתי - שלפי דעתי אפשר לעשות רק על ידי התבודדות. וגם לעשות רב. כל בנאדם וכל ברייה - חייב רב. ואם אתה אמן אתה חייב קשר עמוק עם אשתך. ואם אין לך אישה - אתה חייב לקרוע את השמיים כדי שתתחתן. השלום בבית זה המצפן להצלחה בעולם שלנו. תשאל את עצמך, למה אתה רוצה להיות מפורסם? אולי זו עצת היצר. אם תתפלל על זה 'לעשות רצונך כרצונו' - תכיר את המקום האמיתי שלך ותחפש יחד עם אשתך את ההבנה האמיתית: מה היכולת שלך ומה כוחות הנפש שלך מסוגלים להכיל.

בדשבורד של הרכב יש לי תפילה שאני אומר אותה כל פעם שאני יוצא מהאוטו: "יהי רצון מלפניך, שאראה רק דברים טובים בעם ישראל ושתהא חזרתי לאוטו כביאתי - ללא חטא".

אני חייב לספר לך סיפור אחרון: פורים האחרון היה מדהים. היו הרבה הופעות, אבל בחג עצמו הייתה לנו סעודה עם אשתי והילדים. ישבנו ואכלנו, אני שתיתי ושמחתי ושרנו. ואז היה בא לי שכולנו נתפלל. אמנם הילדים שלי עשו איתי התבודדות בחצות לילה כמו שנהגנו ואפילו הבת שלי באה להתבודדות, אבל אז באותו הרגע בסעודה היה בא לי שנתפלל ממקום אחר. לא ברור מאיפה השם יתברך הוריד לי את המחשבה הזו

שמתי בפלאפון ביט (מוזיקת רקע בסיסית שכוללת בעיקר קצב. א.ט.) והתחלתי לאלתר ולדפוק פרזות של דיבור חופשי, פריסטייל, במשך שתי דקות של תפילה. הילדים היו בהלם. אמרתי לבת שלי: עכשיו תורך. היא נכנסה לזה. המצאתי פזמון - לחן על המקום למילות הפסוק 'קרוב השם לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת' וככה היה שם לופ של קרוב לחצי שעה שכולם כולם מתפללים ושרים. אחרי שכל אחד סיים את הפריסטייל שלו - כולם שרים את הפזמון ביחד. זה היה מדהים. אתה רואה ילדים מתפללים: זה מתפלל שחברים לא יציקו לו וזה מתפלל שיקבלו אותו לשיבה. ילדה בתיכון אומרת: הלואי שיהיה לי בעל צדיק - מאיפה זה בא לה לראש? אני אומר לך: לא היה דבר מרגש מזה, זה שיא הרגש. אם מישוהו מצליח להתפלל מוזיקה, זה הדבר הגבוה באמת. אמרתי לעצמי: תראה את הילדים שלך מתפללים בהכי אמיתי שיש, זכיתי במתנה לדבר הזה - איזו מתנה זו. ואז חשבתי מה קורה לקדוש ברוך הוא כשאנחנו מתפללים. איזה אושר בשמיים. אם אני כאבא הייתי כל כך מאושר - אז מה קורה שם כשאנחנו מתפללים. דמעתי ודמעתי ושרתי עם הילדים. זו הייתה חצי שעה של תפילה שלא תישכח לי מהלב בחיים.

אז אם אפשר לסכם את כל הממדים של הצלחה, מה הטיפ? תפילה. זה חלק מ'המכיר את חלומי' בלברר את הרצון מתוך הפנטזיה, את האמת מתוך החשק. ■

סיפורי חסידים | זמן וזמן

בהעלותך את הנרות

ב.ח

"בהעלותך את הנרות" - על-פי דין, הדלקת נרות המקדש יכולה להיעשות גם על-ידי זר, ואילו הטבת הנרות אסורה בזר. וכך גם פסק הרמב"ם (הלכות ביאת המקדש פ"ט ה"י) להלכה. מכאן ראייה שההכנה למצווה גדולה מהמצווה עצמה.
(רבי מנחם-מענדל מפילא)

חלף זמן מה. רבי דוד'ל סיים אותה שעה לסעוד פת שחרית בביתו. סביבו ישבו שלושה מחסידיו אשר האזינו למרצא פיו ושתו בצמא כל מילה. אגב דיבורו נתגלגלו הדברים לעניין גדולתו של הגאון רבי מעשל גלבשטיין ולפעולותיו סביב שימור המקומות הקדושים.

לפתע נשמעו נקישות מהוססות על הדלת. אחד התלמידים ניגש לפותחה. ערבי בא בימים עמד על המפתח. עם פתיחת הדלת השתטח הערבי מלא קומתו ארצה והחל למרר בככי. ביללה נרגשת סיפר כי זה למעלה מיממה שוכב בנו הצעיר מוטל בעומקו של בור מים עמוק שלתוכו נפל, באין יכולת לחלצו משם. כל הניסיונות להוציאו מהבור בעזרת חבל עלו בתוהו. כעת הוא שוכב שם חצי מעולף, זכ דם ומרוסק עצמות. "רק אתה, איש קדוש, תוכל להושיענו", שיווע הערבי לעזרת הצדיק.

החסידים שהופתעו מהופעתו הפתאומית של הערבי כמו גם מדבריו, המתינו בדריכות לתגובת רבם. "והיכן מתגורר בנך הצעיר?", חקר רבי דוד'ל אגב קימוט מצח. "לא הרחק מקברו של

שהגיע הגאון החסיד רבי מעשל גלבשטיין (בשנת תרכ"ט) לארץ-ישראל, קבע את מגוריו בין חומות עיר הקודש. רבי מעשל, שיראתו וקדושתו קדמו לחכמתו ולמדנותו, היה מושא להערצה בקרב כל גדולי ירושלים.

סדר-יום מיוחד היה לו לרבי מעשל. תפילותיו היו ארוכות מאוד ולעיתים נמשכו חצי יום. בשאר שעות היממה היה משכנו בית ועד לחכמים. חכמי הקבלה באו אליו כדי ללמוד רזי תורה; הלמדנים ובעלי ההלכה שיחרו לפתחו ללבן סוגיה ולברר הלכה; חסידים ואנשי מעשה ביקשו מפיו עצה והדרכה בעבודת ה'.

מרבה היה רבי מעשל בתעניות, אך לא לשם סיגופים, אלא מפני שלא מצא די זמן 'לבובד' על זוטות כאכילה ושתיה. ובנוסף לכל אלה הצטיין רבי מעשל בכל הנוגע לשמירה על המקומות הקדושים בירושלים וסביבותיה. הוא עורר את ראשי היישוב בדבר החובה לדאוג לכבודם ולטיפוחם של קברי האבות וגדולי האומה הקדמונים. עם מקומות אלו נמנו קברי הסנהדרין וקברו של שמעון הצדיק הסמוך אליהם. בפעולות אלה אף ראה רבי מעשל סגולה גדולה לזירוז גאולת עם-ישראל.

במרוצת השנים הקים רבי מעשל מקווה-טהרה בסמוך לקברי הסנהדרין. הוא סבר כי אין זה ראוי לבוא למקום קדוש זה בלי לטהר תחילה את הגוף. כמו כן הנהיג תפילה בציבור, שלוש פעמים בשבוע, ליד קבר שמעון הצדיק והעמיד במקום 'נר תמיד' שהוא מוקד סיפורנו.

ליד הקבר הציב רבי מעשל צלוחית גדולה מזכוכית שבמרכזה בערה פתילה עבה. בכל עת בואו למקום הביא עמו מכל מלא שמן וממנו היה יוצק לצלוחית. איש מהבאים למקום לא התיימר לרדת לסוף דעתו של רבי מעשל שניכר היה כי הוא מייחס חשיבות רבה ל'נר תמיד' זה. מנהגו של רבי מעשל נשתמר לאורך כארבעים שנות חייו בעיר הקודש.

באחד מימי מרחשוון בשנת תרס"ח נתבקש רבי מעשל לישיבה של מעלה והאבל הכללי על הסתלקותו היה רב. מפה לאוזן עבר הסיפור המופלא על אותו 'נר תמיד' שהתקין בקבר שמעון הצדיק. סיפרו כי באותה שעה ממש שבה יצאה נשמתו, ניצבו כמה מתפללים בקבר שמעון הצדיק כאשר לפתע באה רוח חזקה שכיבתה בבת-אחת את הנר הדולק - מאורע חסר תקדים.

במהלך ימי האבל קיבל על עצמו בנו של רבי מעשל, ר' מענדל, אף הוא משכמו ומעלה היה, להוסיף ולהחזיק בפעולות אביו. למחרת ה'שבעה' התייצב ר' מענדל בקבר שמעון הצדיק כשבידו פך שמן. בדחילו ורחימו יצק מהשמן אל הצלוחית שהייתה מרוקנת כמעט לגמרי והטיב את הפתילה. לאחר שהות קצרה במקום, לתפילה, פנה לדרכו ולענייניו. כך נהג גם בימים הבאים. אולם לא זמן רב נמשך הדבר.

ימים אחדים לאחר פטירתו של רבי מעשל השתקע

עם פתיחת הדלת השתטח הערבי מלא קומתו ארצה והחל למרר בככי. ביללה נרגשת סיפר כי זה למעלה מיממה שוכב בנו הצעיר מוטל בעומקו של בור מים עמוק שלתוכו נפל

שמעון הצדיק", ענה אביו והוסיף מיד, "רועה צאן תמים וישר הוא..."

ניצוץ עלה בעיני האדמו"ר. הוא הרהר רגע נוסף ומשנתבהרה לו התמונה כולה, פנה אל הערבי הזקן במילים תקיפות ביותר: "קום על רגליך ולך אל הבור בו שרוי בנך, אשר איננו איש תמים וישר כלל ועיקר, כפי שתיארת. צעק לתוך הבור בקול חזק שיגיע לאוזניו ויחדור לתוכו, כי אם יתחייב שלא לפגוע עוד בקברו של הצדיק שמעון, וכי מכאן ואילך יעשה הכול בכדי לשמור על המקום מפני פגעים אחרים, יינצל; ולא - יוסיף להירקב בתוך הבור עד עולם..."

עיניו הפעורות של הזקן הערבי הביעו אימה. עם סיום דבריו של רבי דוד'ל נעלם מהבית כלעומת שהופיע.

כעבור שעות אחדות נראתה כבודה מתקרבת אל ביתו של רבי דוד'ל. בראשה נישא ערבי צעיר על כפיים, שכן בכוחות עצמו לא יכול היה לצעוד. היה זה רועה הצאן שהתנכל ל'נר התמיד' בקברו של רבי שמעון. עתה בא ביחד עם כל בני משפחתו כדי להודות ליהודי הקדוש על הצלתו.

לאחר שהחלים הצעיר הערבי ממכותיו היה לשומרו המסור והנאמן של קבר שמעון הצדיק. במיוחד דאג ל'נר התמיד', לבל יהיה איש לכבות את שלהבתו. ■

באחד הבתים הסמוכים לקבר, ערבי צעיר, רועה צאן. הוא עקב אחר היהודי המגיע מדי פעם למקום עם פך שמן מלא בידיו ועוזב אותו כעבור שעה קלה כשהפך רך. הדבר הציג את סקרנותו. יום אחד, לאחר שר' מענדל עזב את המקום, העז הערבי להיכנס פנימה אל מתחם הקבר.

למחרת, בהגיע ר' מענדל למקום חשכו עיניו. צלוחית השמן הגדולה הייתה מרוסקת לרסיסים והשמן שבתוכה מותן לכל עבר. ההלם הרב והצער העמוק זעזעו את ר' מענדל עד היסוד. הוא התקשה להאמין כי יד אדם הייתה במעשה. למחרת היום הגיע למקום כשבידו צלוחית חדשה ומכל שמן מלא. לאחר שסיים את מלאכתו ו'נר התמיד' שב לדלוק - רווח לו.

אולם כשהגיע כעבור יומיים למקום, נגלו לפניו שוב ההרס והחורבן. עתה היה ברור לו כי יד זדונית עומדת מאחורי מעשה הנבלה. כשיצא מהקבר, שבור ומוטרד, ניתך עליו לפתע כרד של אבנים. ממרחק מה הבחין ר' מענדל בקבוצת ילדים ערבים שבמרכזה רועה צאן אשר את פניו הכיר. החיש ר' מענדל פעמיו והסתלק מן המקום.

בצר לו פנה ר' מענדל אל האדמו"ר הירושלמי רבי דוד'ל מלעלוב, שנמנה על ידידיו הקרובים ביותר של אביו. "עלה אל קבר אביך, ספר לו את צרתך והנח לו לטפל בעצמו במתנכלים למפעלו", יעץ לו האדמו"ר.

תתחילי לחשב מסלול מחדש

בשבילך. אני מאמינה שאת זה לא רק שלא אמרת לאף אחד, את אפילו לא אמרת לעצמך. את כל מכלול האמונות האלו חייבים לעדכן כדי שתוכלי לנוע לעבר בחירה אמיתית" אמרתי לה.

"אבל איך אפשר לשנות אמונות? זה באמת מה שאני מרגישה ומאמינה, שאחרי כזה דבר אני לא מסוגלת לסלוח לו, תמיד ידעתי שאם יקרה כזה דבר אני לא אשאר, זו אני!" המשיכה בכעס.

"האמונות שלך זו לא את - זה לא נכון. תזכרי כמה פעמים בחיים שינית אמונות, כמה פעמים דברים שהאמת בהם שהיית צעירה יותר השתנו עם השנים. פעם האמת לגביי העולם דברים שבטח התנפצו לך. את נאחזת כרגע באמונות שאם לא תבדקי אותן שנית ואולי תעדכני אותן הן ימשיכו להסב לך סבל ולא תוכלי באמת לבחור, לא בלהישאר איתו ולא בלהפיר. כדאי שתנסי לשתרר את האמונות האלה, לעשות להם עדכון מחדש בהתאם" הצעתי לה

"נשמע לי מדע בדיוני, איך אני יכולה להיפטר מזה? אני מרגישה שזה חלק בלתי נפרד ממני", אמרה בחוסר אונים.

"זה בדיוק העניין, שאת חושבת שאת, זה האמונות שלך. שהאמונות שלך זה האישיות שלך ואת פוחדת לשנות אותן כי אז את מרגישה שזה לאבד את האישיות שלך. והאמונות שלך - זה לא האישיות שלך. עובדה שיש הרבה אמונות ששינית בעצמך זה לא פגע באישיות שלך. להפך, בן אדם עם אישיות זה בן אדם שיוודע לעדכן את האמונות הכי בסיסיות שלו, כשהוא מבין שהדרך והאמונות שהוא האמין בהם מזיקות ופוגעות בו אז הוא חייב להיפתח לאפשרויות אחרות" סיכמתי לה

"אני מרגישה סחרחורת מכל מה שאמרת לי, אני גם לא מבינה איך אני עושה את זה" אמרה.

"לפני שמגיעים ל'איך' קודם חשוב להבין היטב בתודעה את האפשרות הזו של שינוי ואחר כך כבר יגיע האיך".

אני אנסה להסביר לך את זה בעוד צורה. דמייני לעצמך שאת לוחמת בחיל הים. עם ספינה משוכללת, וכלי נשק כבדים, טילים, מערכת הגנה מטורפת. את יוצאת לקרב. אבל הספינה שלך מסובבת אחורנית לכיוון הצבא שלך ואת משוכנעת שזה הכיוון הנכון, ששם נמצא האוייב. ואת כל הזמן יורה טילים בלי הפסקה על הצבא שלך. כשאת משוכנעת ומאמינה בכל התוקף שזה האוייב. ואז את לא מבינה למה את מפסידה כל הזמן ושואלת את עצמך איך זה יכול להיות? הרי יש לך את הספינה הכי משוכללת והכי קרבית שיש, איך זה יכול להיות שאת מפסידה?" שאלתי אותה.

"ברור, מישהו צריך להגיד לי שאני לא בכיוון הנכון ולעזור לי לסובב את הספינה" ענתה.

חייכתי אליה.

היא הסתכלה עלי ואמרה: "עכשיו הבנתי".

"אני מיואשת חני, אני מותשת, אנחנו כבר 5 שנים בטיפולים, החלפנו כבר כמה וכמה מטפלים. אין לי כוח אני רק בן אדם. אין לי כוחות על טבעיים, אני לא מסוגלת להתמודד איתו יותר. נדרשים ממני פה דברים שאני לא מסוגלת לשאת ואני באמת מנסה. אני מתמקדת בטוב שהוא עושה, אני רואה את ההשתדלות הגדולה שלו לתקן, כמה הוא מתחרט על כל המעשים הרעים שלו, אבל אני פשוט לא מצליחה, אני מרימה ידיים, אני לא מוכנה לחיות ככה את כל החיים שלי. עברו כבר 5 שנים וזה לא זז, אני עובדת בפרך ונשארת תקועה באותו המקום.

אני רוצה לחיות חיים נורמלים, אני לא יכולה יותר" מררה דפנה בבכי. "זה ממש נוראי איך שאת מרגישה, אני מרגישה כמה את מתאמצת וכמה סבל את עוברת, זה כל כך נורא" הזדהתי איתה מאוד.

"אני חושבת שאני צריכה להיות אמיצה וללכת עם האמת שלי, פשוט לעזוב אותו ולפתוח בחיים חדשים"

אמרה דפנה בנחישות. "אבל דפנה, מכל התהליך שאנחנו עוברות פה אני לא בטוחה שזו האמת שלך" הפתעתי אותה.

"אבל זה באמת באמת מה שאני מרגישה. אני באמת מרגישה שאני צריכה לעזוב אותו ואז כל הסבל הזה יגמר כבר" אמרה בכעס

"כן אני מבינה שזה באמת מה שאת מרגישה, אני מאמינה לכל רגע ורגע של סבל שאת עוברת, אני לא אומרת שאת לא באמת מרגישה ככה, אני אמרתי שאני לא בטוחה שזו האמת שלך" עניתי לה

"אבל אני מרגישה שכל מה שאני מנסה לעשות פה חמש שנים, הכל זה הצגה אחת גדולה. אני לא באמת מצליחה להנות, אני לא באמת מצליחה לאהוב אותו.

ואני לא רוצה את זה יותר, אני רוצה להיות אמיתית, אני רוצה להרגיש באמת את החיים" המשיכה לבכות.

"דפנה אני חושבת שיש פה עניין שורשי שדורש מפגש עמוק וכואב, אבל זה מפגש שיחסוך המון כאב וסבל והרבה שעות טיפול. זה בטח לא חדש לך ואפילו די ברור מאליך, שהשורש לכל הרגשות הקשים זה המחשבות. כשאת חושבת עליו מחשבות נוראיות וקשות, זה מפעיל את העולם הרגשי המכאיב ואז כמו מעגל אינסופי הרגשות האלה מזינים את המחשבות בעוד מחשבות קשות יותר זה משאיר אותך במעגל הרסני" עצרתי לראות אם דפנה איתך.

"את חושבת שלא ניסיתי להילחם במחשבות? על זה אני מדברת שזה לא עוזר, שאין לי כוחות להלחם יותר" אמרה בדמעות.

"כדי שזו לא תהיה מלחמה, חייבים לזהות את השורש - לזהות את האמונה שמזינה את התהליך הזה. לאור ההכרות שלנו, אני מזהה שיש לך אמונה פנימית מאוד חזקה, שאת לא מסוגלת לסלוח לו. אמונה מאוד מאוד חזקה, שאת לא יכולה להתגבר על כזה דבר ואני אגיד לך משהו אפילו קשה יותר: יש אפילו לאמונה הזו, שורש עמוק עוד יותר שמאמין שאת לא מאמינה בזוגיות. שזוגיות זה לא באמת

התיקון הגדול ביותר בחייו של הרב אורי זוהר זצ"ל

איתי אסמן

אישי. בהתחלה הרב תבע מילדיו מה שתבע מעצמו, וכשראה שהם לא מסוגלים, מצא ראיות מהפנימיות ותורת האר"י שאותה תורה שמחייבת מסירות נפש עצמית, מחייבת גם גישה אוהבת וחמה, מקבלת ומכילה מול הילדים. זה גרם לו להגיע, לדבריו, "לתיקון הגדול ביותר בחייו", יותר מכל דבר אחר. תוכחה זה כלי חשוב, אבל דווקא מול "עמיתך", אבל "בריות דעלמא", צריך למשוך בעבותות אהבה, וזה הכלל שהנחה אותו וגרם לו להתמקצע ולהתפתח. לא רק ב"קירוב רחוקים", גם ב"קירוב קרובים". במקרה שלו היה סוף טוב, כל ילדיו המאוגרים חזרו, כולם הקימו בתים של תורה. הרב כתב ספר בנושא זה "אבות על בנים", וזה בעצם מה שהפגיש בינינו. הוא ליווה אותי בהתמודדות שלי עם ילדי, ובהמשך עודד גם אותי לכתוב ספר עם עיקרי הגישה עם תשובות לשאלות הפרקטיות.

היה לי גן חיות אצלי בלב

כמו "איך מגיבים לסמרטפונים וטכנולוגיה? מה עושים עם חוצפה או אלימות?". המהלך עצמו אינו חידוש שלו, כתוב שכך הורה הבעל שם טוב לאב שבנו יצא לתרבות רעה להתנהג עם ילדו, כך הורה הרבי מליובאוויטש, החזון איש ועוד. אבל בספר 'בוסר המלאכים' שכתבתי בהדרכת ובגישת הרב יש מהלך שלם, משנה סדורה עם שאלות ומענים, לשאלות הקשות האלו, והכל מתוך גישתו של הרב אורי זוהר זצ"ל, שהצליח לחבר את ההתמודדות האמיתיות בחיים לפתרונות ולמענה מתוך לב יהודי רחב וטוב, וגישה פרקטית מעשית ואפקטיבית. במוצאי שבת האחרון עוד למדנו ביחד, הכנה לשבועות למדנו שחלב מחמיץ הוא פתח לעשיית חמאה ושמנת, גם יהודי אם מחמיץ, אסור להתיימש, זה פתח להתקדמות והתרוממות! בהכנה למגילת רות הרב שם דגש מיוחד לנעמי שמקרכת את כלותיה, ורואה את הטוב ואת המאמץ של רות, וכמה זה מחייב אותנו לסגל כוז גישה גם לילדינו, ובמיוחד אלו המאוגרים. וכמוכן לימוד קבוע בספר משיבת נפש. הדגש של הרב היה לראות את הטוב בכל יהודי ולמשוך אותו בעבותות של אהבה. עם ישראל הרוויח מליץ ישר, שעכשיו ממוקם ודאי במקום טוב, הולך מחיל אל חיל ומליץ טוב בעד כולנו, מתוך ראייה חיובית ואופטימית על הטוב שמצנץ בכל יהודי. ה' יעזור שנוכח כולנו לסגל כזה מבט, ולזכות לרוב רוב נחת מכל ילדנו! לקבלת הספר "אבות על בנים" בחינם לעילוי נשמת הרב אורי אפסר לקבל באתר: bosserm.com

asmanitai@gmail.com

להצטרפות לקבוצת ווטאפ של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

שבוע שעבר הובא למנוחות הרב אורי זוהר זצ"ל, תלמיד חכם ששקד על התורה, עסק בקירוב יהודים ובעל מידות תרומיות. הרב אורי בעברו היה איש תרבות מצליח מאוד, חזרתו בתשובה ועזעה את עולם התרבות החילוני בזמנו, במיוחד בגלל שמדובר באדם מפורסם בעל כושר דיבור ושכנוע, מי שהיה כוכב גדול התחיל להופיע על המסך עם כיפה וציצית, הדבר נתן הרבה כוח שדור שבא אחריו. הרב אורי זצ"ל עסק היה חבר בעמותת "ביצה - תנועת בעלי התשובה בישראל" אשר הקימה את מרכז "מענה" להדרכה וסיוע לבעלי תשובה. מרכז "מענה" מנוהל על ידי הרב דן טיומקין והרב עופר גיסין, והרב אורי זצ"ל בחר בארגון להיות כלי הביטוי המרכזי שלו בכל השקפותיו והדרכתו בענייני בעלי תשובה וחינוך הדור השני.

אחד מהאנשים הקרובים לרב אורי זצ"ל היה הרב דן טיומקין, שזכה ללמוד עם הרב כעשרים שנה ולכתוב בהדרכתו את הספר "בוסר המלאכים - ארגז כלים להורי המתבגר" וכך הוא מספר עליו: "לפני כשבע שנים, בזמן הלימוד השבועי שלי עם הרב אורי זוהר זצ"ל, הרב הזכיר שהוא בן ארבעים, כי לפני ארבעים שנה הוא נולד. למרות שגילו הביולוגי היה אז 80, הוא בחר להתעלם מארבעים שנותיו הראשונות. אביתר בנאי,

אחד ממשתתפי השיעור, ואני מאד התקוממנו. "מה פתאום, ארבעים השנים הראשונות לא נחשבות? בשנים האלו עיצבת אישיות, עשית דברים, איך אפשר להתעלם מהן? את כל הקומה הנוכחית בנית על הקומה היא, קומה שבה עיצבת אישיות חזקה וטוטלית, כשרונית וכריזמטית". והרב אורי ניסה להשיב ולהילחם על עמדתו, אבל כשגם הרבנית התערבה, הוא נכנע, והודה שהוא בן "ארבעים ועוד ארבעים". כל הדיון הזה צולם ונמצא ביוטיוב, והוא מאד משקף את מידת האמת שכל כך אפיינה הרב אורי. הרב באישיותו העוצמתית הדהים את כל המדינה כשבחר לחזור בתשובה, אבל המהפכן ורודף האמת שבו לא נעצר. הוא למד בהתמדה מופלאה כל יום. בעשור האחרון לחייו הוא גילה את החסידות, והתחיל ללמוד ליקוטי מוהר"ן, משיבת נפש ואפילו תניא. אני לא מכיר הרבה אנשים בני שמונים פלוס שלא מפסיקים להתחדש בלימוד, להתרגש ולהתלהב מדקדוק דברי תורה. ההתרגשות מתורה רפ"ב ("איזה יופי, זה בדיוק היה המהלך שלי מול אשתי, מול ילדי מול עצמי"), או משני הפרקים הראשונים בתניא ("נפש בהמית אני מכיר, היה לי גן חיות שלם אצלי בלב. אבל נפש אלוקית שמנהיגה את כולם, איזה יופי, נפש אלוקית ממש"). אבל המהפכה האמיתית נעשתה סביב הגישה לנוער בסיכון, נוער שלא הולך בדרך. זה התחיל מניסיון

היו שותפים - ראשי יהודי! התרומות מוכרות לצרי מס. הקישו בגוגל: 'תורמים לראשי יהודי' או בטלפון 052-5665005 או סרוקו ברקוד:

מבחר ספרי הרב קוק המבואר

ללא
הרב קוק
וזה"ל

10 ספרים
רק ב-
330
כולל משלוח עד הבית

הקומיקס שמשגע את הילדים!

אימת אבות, אמונה, זרכים, תורה אהבת, היסטוריה יהודית

9 ספרים
רק ב-
399
כולל משלוח

www.roschy.org, 052-5665005, 02-6791422 להזמנות: ראשי יהודי

יש מקום בעולם

אשדוד

לנוער ברמה **גבוהה!**

זה הזמן לעלות רמה, למגזין הנוער 'מקום בעולם' ולהתחיל ליהנות מיותר תכנים, יותר עניין, יותר זמן איכות!

לקרוא עד הדקה ה-90

אמונה וביטחון

לצחוק בלי סוף

לרכישת מנוי חייגו:

077-6621690

ועכשיו מבצע למנויים חדשים: חודשיים ראשונים ב-10 ₪

3

רוח סערה עשה דברו

תקציר: סופת ההוריקן אנדרו מתקדמת היישר לחופי פלורידה, והחזאים מתריעים על הרס בקנה מידה עולמי. תושבי מיאמי ביץ' מתבקשים להתפנות מבתיהם, אך שליח חב"ד המקומי שקיבל את תשובת הרבי מלובביץ', מודיע לכל הקהילה להישאר.

למחרת בבוקר

התוועדות
התוועדות

ה'חזור' הרב יואל כהן זצ"ל

אני טורבנו!

ר' שמואל נעלם בבית החרושת, אבל הוא בסך הכל רצה לחשוב כמה דקות חסידות < מה זה נקרא ללמוד "בשופי", ואיפה זה בדיוק "חוצה" < הפער הבין-דורי לא משנה את המהות, ואם לא "לב בשר" לפחות שיהיה לנו מוח בשר < אם תאכל שמנת אל תרוץ לבדוק את עצמן במראה, ואם תתבקש להגיד דברי תורה לא נורא אם תהיה בצל > התוועדות מעוררת ללימוד חסידות

גם בדורנו הרבי הדגיש כמה פעמים את מעלת עצם עניין הלימוד והעיון בחסידות כשלעצמו, בלי קשר לעבודת ה' הבאה כתוצאה ממנו. באחת השנים בהתוועדות י"ט כסלו הוא התבטא בעניין הזה בצורה מאוד חזקה ואמר, שהנקודה העולה מכל השיחות שאמר בהתוועדות היא שצריכים ללמוד חסידות "בשופי", כלומר בהשקעה נרחבת, בהתמדה ובשקידה.

הרבי הדגיש שמדובר לא רק אודות אלו ש"תורתם אומנותם", יושבי אוהל ובפרט תלמידי הישיבות, אלא גם בעלי עסק שרוב זמנם הם עסוקים בעניינים אחרים – גם אצלם השעות הפנויות צריכות להיות מוצפות בלימוד התורה בכלל ובלימוד החסידות בפרט – עד שכביכול י"טבעו" בתורה.

אתם בטח מכירים את לשון הרמב"ם בסוף הלכות מקוואות, "כשם שהמכוון לבו לטהר, כיוון שטבל – טהור... כך המכוון לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות, שהן מחשבות האָון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת –

לא להמתין לו ופנה אל הבית לבדו. הוא מיהר ללכת לביתו, אך להפתעתו הגדולה ר' שמואל לא היה שם. הוא הלך לחפש אותו בבית הכנסת, אך גם שם הוא לא נמצא.

לבסוף, לאחר משך זמן ארוך של חיפושים, החליט לשוב לבית החרושת לחפש אותו שם שוב. ואכן, הוא מצא את ר' שמואל עומד בפניה צדדית בבית החרושת, כשהוא שעון על אגרופו הנתון על קיר המבנה, וכל-כולו שקוע במחשבה מעמיקה בחסידות.

ר' הירשל נעמד לצדו וקרא לו בשמו "ר' שמואל" שוב ושוב, אך ר' שמואל לא ענה. לא נותרה לו ברירה והוא נגע קלות בכתפו. אז התעורר ר' שמואל ממחשבתו ואמר: "אה, אתה כבר מוכן? בוא נלך". הוא חשב לתומו שחלפו רק דקות בודדות מאז שר' הירשל ביקש ממנו להמתין כדי לסיים את עבודתו...

כשהגיעו הביתה, נעמד ר' שמואל להתפלל מעריב. הוא חגר את עצמו בגארטל, ותוך כדי שתחב את שני אגודליו בגארטל והתחיל לומר "והוא רחום יכפר עוון", פרץ בבכי... אולי בכי זה היה בהמשך להתבוננות הקודמת.

היו חסידים בדורות הקודמים שהאמת שבתורת החסידות תפסה את כל המציאות שלהם, את כל המוח ואת כל הלב.

היה חסיד ברוסיה ושמו ר' שמואל חרולר. ר' שמואל היה גאון גדול בנגלה, מעמיק גדול בחסידות ועובד ה'. כמו כן הוא היה חבר בוועד החשאי שדאג לענייני יהדות רוסיה, והרבי הרש"ב מאוד החשיב אותו. הוא היה אדם מיוחד מאוד ובעל מעלות רבות. היה קורה לפעמים שהוא הגיע לעיירה ליובאוויטש ודיבר עם מישהו באיזה נושא בחסידות, וכעבור שנה, כאשר הגיע שוב – המשיך לדבר עימו מאותו מקום שעצרו את השיחה, כאילו זה עתה סיימו לדבר.

פעם הוא הגיע לעיר קרמנצ'וג ונכנס לבית החרושת של קרוב משפחתו, ר' הירשל גוראריה. לכבודו של ר' שמואל אמר לו ר' הירשל שהוא כבר מסיים את עבודתו, ובעוד כמה דקות ילכו יחד הביתה.

כאשר סיים ר' הירשל את עבודתו במשרד, למרבה הפלא ר' שמואל לא נמצא במקום בו המתין קודם לכן. ר' הירשל חשב לעצמו שמן הסתם ר' שמואל, מסיבותיו שלו, החליט

טהור". מה זה אומר? יש אחד שמנקה את עצמו בפרט כזה או בפרט אחר, אבל המשמעות של אדם שמטביל את עצמו היא אחרת: כשטובלים במקווה, הדין הוא שכל גופו של הטובל צריך להיות בתוך המים. וכך גם לגבי העניין של "הביא נפשו במי הדעת" – אנחנו צריכים להיות כל כך שקועים בעניין הנלמד, עד שכשנסתכלים על האדם לא רואים אותו אלא רואים שהוא 'מונח' בחסידות. הוא כולו מוקף בזה.

מה הפירוש בדברים שאמר המשיח לבעל שם טוב "פוצו מעיינותיך חוצה"? הפצה אמיתית משמעותה בלי הגבלה. אבל אל תחשבו שהכוונה "חוצה" היא רק כפשוטה – בכל מקום על פני הגלובוס; הפצה מתחילה ב"חוצה" שבאדם עצמו. אתם יודעים מה נחשב "חוצה" באדם עצמו? השכל שלו. ביחס לנשמה האלוקית שבתוכנו שהיא לגמרי בפנים – השכל האנושי שלנו נמצא לגמרי בחוץ. לכן צריך להשקיע את הראש בחסידות.

ההפצה הזו צריכה להיות הן בכמות – פשוט ללמוד הרבה, והן באיכות – להתעמק בעניין הנלמד, לרצות ולהשתדל להבין אותו היטב ולחשוב עליו שוב ושוב.

ויש להדגיש: ברור שהמטרה המרכזית היא שהלימוד גם ישפיע במידה כזו או אחרת על רגש האדם ועל ההתנהגות שלו; אבל כרגע מדובר על משהו אחר – עצם הלימוד הוא דבר חשוב בפני עצמו. יתירה מזו: גם הלימוד כשלעצמו יוצר מהפכה מסוימת באדם ומשפיע מאוד על המציאות שלו.

לדוגמה: כשיהודי לומד אודות עניין 'אחדות ה' ומתבונן בו, והוא לא מחפש רק לומר לעצמו את המילים "אני כלום", "אני אין ואפס", אלא הוא מנסה להבין את העניין לאמיתו, שהמציאות האמיתית היא שהכל אכן "כלא ממש חשיב" ביחס לכוח האלוקי שמהווה את הבריאה – זה מעורר בו תנועה של התבטלות פנימית לה, ובמידה כזו או אחרת התנועה הזו משפיעה גם על ההנהגה שלו.

לחיים.

אי אפשר להכחיש שבדרונו, בזמן של עקבתא דעקבתא דמשיחא, רוב האנשים לא שייכים לדרגות הנעלות בעבודת ה' של גדולי חסידי הדורות הקודמים, בעלי המוחין האדירים ואבירי הלב. קשה למצוא כיום אנשים שמסוגלים להתעמק במחשבה כל כך, ושהאמת המובנת במוח תשפיע כל כך על המציאות שלהם.

אבל למרות ההבדלים בין הדורות אין כל ספק שגם בדרונו הידיעה במוח משפיעה הרבה על החיים בפועל, ובמידה מסוימת גם על הלב, אלא שבמידת ההשפעה יש דרגות רבות: אצל יהודי בעל לב זך הידיעה משפיעה על כך שהוא לא יוכל להרגיש תענוג מאיזשהו עניין אחר בעולם. כל תענוגי העולם הזה מצד עצמם לא תופסים מקום אצלו, אדרבה – הם מאוסים בעיניו. הדבר היחיד שיש לו ערך בעיניו זה הקב"ה, תורתו ומצוותיו. לעומת זאת, אצל יהודי שהלב שלו חומרי יותר הידיעה לא

מצליחה לחדור לגמרי אל הלב, אבל בנוגע לפועל הידיעה משפיעה עליו בהרבה דברים. גם אם הוא לא מרגיש מיד שכל הרצונות האנוכיים שלו נעלמים – השאיפות שלו משתנות, וזה גם מרסן את התפשטות המידות הלא-טובות שקיימות בו.

כאשר יהודי לומד חסידות ומשקיע בזה, עם הזמן מתעוררת ומתעצמת בו התחושה שהקב"ה התורה והמצוות ובכלל כל העניין של השלמת הכוונה העליונה בבריאת העולם – זה עניין אישי שלו.

במילים פשוטות: יש סוג של מוח שמצליח להפוך את הלב כל כך עד שיותאם לאמת הנתפסת בשכל. בעניין הזה אכן נתמעטו המוחין והלבבות, ואצל רוב האנשים בתקופתנו המוח שלהם אינו חזק עד כדי שישלוט על עצם המידות שבלב; ומאידך גיסא, גם הלב מצומצם וחומרי ואינו יכול להכיל את האמת הנתפסת במוח עד כדי כך שעצם טבע המידות ישתנה.

אבל גם במצב זה, כאשר ישנה כמין הפרדה בין המוח והלב, יש חשיבות גדולה לעצם ידיעת האמת, וזה דבר שקיים גם בזמננו בכל התוקף. כאשר אדם יודע היטב במוחו מה טוב ומה רע, מה זו אלוקות ומה זו ישות שמצד הקליפה, יש לכך השפעה רבה על החיים שלו. הוא יודע לאן צריך לשאוף, מהו היעד אליו הוא חותר, מה נכון ומה לא נכון, ובמידה מסוימת הוא מחובר באופן אישי לאמת.

הרבי סיפר פעם שבהזדמנות מסוימת שאלו את האדמו"ר הזקן מדוע החסידים עוסקים בלימוד עניינים נעלים ביותר באלוקות ובעבודת האדם, בה בשעה שהם לא באמת 'אוחזים' בעניינים נעלים אלה?

השיב על כך האדמו"ר הזקן: על התקופה של הגאולה לעתיד לבוא נאמר "והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר". כלומר, עיקר הפיכת "לב האבן" ללב בשר יהיה לעתיד לבוא דווקא, ואילו עכשיו עיקר העבודה הוא בזיכרון מוח האבן.

ואם תשאלו בקשר להשפעה של הלימוד על עבודת ה', האמת היא שבכלל צריך לדעת שאדם לא צריך כל הזמן לחשוב על עצמו ולמדוד עד כמה הדברים שהוא לומד פועלים עליו ולבחון תדיר מהי הדרגה הנוכחית שלו בעבודת ה'. במקום זה צריך להתמיד בלימוד ולהשתדל להבין היטב מה שכתוב, כי ככה מתקרבים יותר לאלוקות, לקב"ה; אין צורך לחשוב כל הזמן על המציאות העצמית שלנו. אנחנו צריכים לדעת מה היעד אליו צריך להגיע, ועיקר העיסוק שלנו צריך להיות בלהתקדם תמיד אל היעד הזה.

מספרים שהיה אדם מאוד רזה עד כדי סכנה, והרופא אמר לו שעליו לאכול שמנת כדי להשמין מעט. הוא שמע לעצת הרופא וקנה שמנת, וכל יום אכל כמה כפיות. אבל כל פעם, מיד אחרי שסיים לאכול, הוא הלך לבדוק את עצמו במראה עד כמה הוא משמין. לאכזבתו הוא הבחין שאין שום תזווה, והוא הסיק שכנראה עצת הרופא אינה יעילה... אבל כולם מבינים שלא זו היא הדרך. צריך לאכול ולהתמיד בכך,

ולאט לאט הוא אכן ישמין.

והנמשל מובן: צריך ללמוד ועוד ללמוד, לחשוב על הדברים ולחשוב שוב, ובוודאי ובוודאי שהדברים יפעלו במידה כזו או אחרת. לעומת זאת, העיסוק המתמיד של האדם בנפשו והחקירה הפנימית אם ואיך הלימוד ועבודת החסידות משפיעים עליו – זה רק מפריע לעצם העניין ולפעולה שלו עליו.

זכורתי סיפור על תלמיד בישיבה ב-770 – לצורך העניין נקרא לו ראובן – שנכנס פעם אל הרבי ל'יחידות' והתחיל לדבר על המצב הרוחני שלו. הוא טען ואמר שבדבר מסוים הוא טוב, אבל בדבר אחר הוא לא כל כך כמו שצריך וכו' וכו'. הרבי אמר לו: "האם אין לך כבר על מה לחשוב חוץ מעל ראובן?..."

אנחנו צריכים להיות שקועים בתוך העניין, לטבוע בתוך החסידות; לא לחשוב כל הזמן עד כמה החסידות משפיעה עלי, והאם המציאות שלי כבר תואמת את הנלמד. יש דברים גדולים וחשובים יותר לחשוב עליהם מאשר כל הזמן לחשוב 'אני' ו'אני' ו'אני'...

מסופר על חסיד של האדמו"ר האמצעי, שבכל פעם בדרוכו הביתה מחצר הרבי בליובאוויטש היה נוהג – על-פי ההוראה של הרבי – לחזור דברי חסידות בעיירות שעבר דרכן. פעם אחת, בהיותו ב'יחידות', התאונן בפני האדמו"ר האמצעי שהוא מרגיש שהוא חוזר את הדברים היטב ואנשים מבינים ונהנים לשמוע, אבל נגרמת אצלו 'ישות' וגאווה מכך. אמר לו הרבי: "א ציבעלע זאל פון דיר ווערן, אבער חסידות זאלסטו חזרין". בתרגום לעברית: שיהיה ממך 'בעל', אבל חסידות עליך לחזור...

הפירוש הפשוט של הסיפור הזה הוא, שלמרות שיש לך 'ישות' מכך – הערך של חזרת חסידות ברבים גדול יותר, ויש לוותר על טובה רוחנית אישית לשם טובת הזולת.

אבל לכאורה יש בזה משמעות עמוקה יותר: לא רק שזו הוראה איך לנהוג בפועל, אלא בעצם זה תיקון גם עבור הבעיה של החסיד שהתאונן. כמענה הזה האדמו"ר האמצעי אומר לחסיד: תפסיק לחשוב על עצמך. גם הבעיה שלך עם רגש הישות שמתעורר בך והרצון להיות בביטול, הם עיסוק שלך בעצמך. תפסיק לחשוב על עצמך לגמרי. אל תחשוב לא על המעלות שלך, וגם לא על הביטול שלך. כל העיסוק בעצמך אינו ראוי כלל. יש את מה שנדרש ממך, ואת זה עליך לבצע. המציאות שלך אינה נושא לעיסוק כלל.

זה לא אומר שהאדם מפיק את עצמו ולא אכפת לו מה קורה איתו; זה אומר שהאדם מתעלה מעל עצמו. הוא מפסיק להיות 'מונח' בעצמו. הוא מתחיל להיות 'מונח' בחסידות, באלוקות.

לחיים, לחיים ולברכה!

מתוך הספר בדוני החסידים חלק ב' שיראה או בקרב

יש לך שאלה בעבודת ה' סתם נ-
054-4530951

1,200 שאלות ותשובות
של הרב יהושע מחכות לכם
באתר 'קרוב אליך'

נפשי
בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

איך אני יכולה לקרב חברה שלא רוצה להמשיך לשמור מצוות?

דורנו הוא דור מורכב ומסובך, שהרוחות שנושבות בו סוערות ומרובות, ולכן הדרכת רבותינו היא שבדור שלנו האהבה היא הדבר העיקרי. לאחרונה התפרסמו דברים מיוחדים שאמר הרב אורי זוהר ע"ה, שההתמודדות שלנו עם רוחות הזמן היא לא על ידי ביקורת או אימה, אלא על ידי ריבוי אהבה. ובוודאי שהדבר נכון לגבי חברה, שבין כה וכה אין תפקידך לחנך אותה, אלא לנהוג בה בקירוב דעת.

רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל דקדק את הדבר מהמשנה "הווי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". לא נאמר שהאהבה היא אמצעי שנועד אך ורק כדי לקרב לתורה, אלא זו המטרה - אהבת הבריות. ואף שאין להיות שותפים לחטא ולא לשרד בלבול וספקות בצדקת הדרך, בכל זאת האהבה והקרבה הן דבר נכון בפני עצמו, והן הכלי הטוב ביותר לקרב את מי שאפשר לתורה.

האם יש בתורה מצווה של תיקון המידות?

לא רק שיש מצווה כזו, אלא שזו מטרת העל של כל המצוות. שהרי התורה אומרת "ובו תדבקון", כלומר שכל התורה נועדה להביאנו לדבקות אלוקית. ושאלו רבותינו, וכי אפשר להידבק במי שהוא אש אוכלה? אלא הידבק במידותיו, מה הוא רחום - אף אתה רחום.

אלא שצריך להבחין בין שני סוגי מידות: ודאי שמידות טובות הן התשתית של כל עבודת ה', והנביאים ביקרו את ישראל על כך שלא למדו מהמתוקנים שבאומות העולם. אבל מידות טובות כאלה אינן במעלת המצוות האלוקיות, אלא משמשות כהכנה למעלת התורה ומצוותיה. ואילו המידות האלוקיות כפי שהן נלמדות בתורה עצמה, הרי הן המעלות הנשגבות ביותר שכל התורה מכוונת אליהן והן כמו הנשמה לכל המצוות כולן. ולדבקות כזו אי אפשר להגיע בלי שמירת התורה והתמסרות עמוקה לכל מצווה.

איך יודעים מתי צריך להתאמץ, ומתי צריך להיכנע לרצון ה'?

מצד אחד, מובן שעבודת ה' דורשת לא פעם מאמצים מרובים וגדולים מאוד, ולכן אנו צריכים להיות מוכנים לכך ואף לשלם מחיר. אולם לא לכל משימה בעבודת ה' נכון להקדיש את אותם מאמצים. קשה לתת "תשובת אצבע" לשאלה מורכבת שכזו, אבל באופן כללי ניתן לומר שבהנחה שאנו מגויסים לחלוטין ורוצים בכנות לעשות את רצון ה', עלינו לבחון עד כמה המאמץ שנשקיע נראה לנו מוצדק. ואם לפי שיקול דעתנו השקעת מאמץ גדול כל כך לביצוע משימה זו אינה נראית לנו הדבר הנכון, אזי עלינו לקבל את רצון ה'.

ויש לזכור שמכיוון שאין לנו ידיעה מספקת על סיכויי ההצלחה, עלינו לדעת שגם הערפל שאנו נמצאים בו הוא חלק מההנהגה האלוקית, ואנו צריכים לקבל אותו בשמחה ולראות בכך את רצון ה' שמבקש מאיתנו להתאמץ ולשקול כמיטב הבנתנו לעבוד אותו, גם במצבים שאין בהם בהירות מוחלטת.

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • qarov.elecha@gmail.com • קרוב אליך • לפרסום: 052-525-4051

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

היישוב עלי האיכות עלינו

איכות הבנייה של
חל"פ בנימין
מגיעה לשכונת 'טופ עלי'
במרכז היישוב עלי

טופ עלי
אנשים. איכות. מיקום.

החברה לפיתוח
מטה בנימין

073-77-999-44
top-eli.co.il